

Abieluleht

Abielurahva ja noorte häälekandja

№ 8.

Kevadpühade number, 1931.

I aastakäik.

TOIMETUS JA TALITUS:
Tallinn, Suur Karja tn. 2-6. Telefon 214-72.
Postkast 372.
Toimetuse kõnet. kl. 3-5. Kontor avat. kl. 8-6.
Tarvitamata jäänud käsikirjad, kui neil tagasisaatmiseks puuduvad margid ja seismajäänud kirjad hoitakse alal kuu aega. Kuulutusi ja tellimisi võtavad vastu: lehe talitus, abitalitused ja agendid. Lehte võib tellida ka kõigist Vabariigi postiasutustest ja postiagentuuridest.

Kuulutuste hinnad:
Esaküljel teksti es 10 senti, teksti sees 12 senti ja kuulutuste küljel 5 senti millimeeter. Kuulutusi võetakse vastu lehe ilmuvase numbrisse kuni neljapäeva õhtul kella 6-ni.

Tellimiste hinnad:
1 kuu 45 s., 2 kuud 85 s., 3 kuud 125 snt., 6 kuud 225 snt., 12 kuud 400 s., — postiga aastaks. Välismaale 2-kordsed hinnad. Aadressi muutmise 25 senti.

Pühade soov.

Jälle pühitseme varsti ülestõusmis- ehk kevadpühi, mida kristlik maailm juba ligi paartuhat aastat pühitsenud suurima pidulikkusega. Kuigi meie ajal usutunne palju oma endisest suuruselt kaotanud ja enam nii kõrgel ei seisa, kui endisel ajal, siiski toovad kevadpühad meile omajagu elevust, pühalikku meeleolu ja tunnete tõusu.

Pühade puhul vaibuvad jälle mõneks päevaks inimhingedes äri-elu askeldused kõigi oma murede ja raskustega, andes ruumi puhkusele. Aegsasti püütakse juba kõiki ettevalmistusi ja askeldusi lõpetada, et seda suurima pühalikusega suuri pühi pühitseda. Ja kes ei tahaks mõneks päevaks ärimuredest, eluraskustest vabaneda, neid unustada mõneks päevaks, mõneks tunniks?!

„Kristus on surnust ülestõusnud ja surma võitnud.“ kuulutab pühaliku häälega õpetaja kantslist ja rahvas laulab hoogsalt võidulaulu surmavõitjale, elutoojale.

See pühalik võidurõõm asub ka inimhingedesse, luues neid uuteks, noorteks, rõõmsateks... Ja kes ei taha noor ja rõõmus olla?!

Eriti pidulikult pühitsevad venelased, poolakad, serblased, bulgaarlased j. t. ülestõusmis- ehk kevadpühi. Neil on ülestõusmis- pühadega seotud mitmesugused uskumused ja pruugid, mida vanast

ajast ustakse ja kalliks peetakse. Need pruugid ja kombid on nüüd võrd levinenud, et terve rahva hingega ühte sulanud. Sellepärast on arusaadav nende rahvaste juures nii suur ülestõusmis- pühade pühitsemine.

Neil võtavad kõik — olgu see noor või vana, rikas või vaene, terve või vigane — vaimliselt nende pühade pühitsemisest osa: vaehe seisab ainult selles, kuivõrd palju ainelisi võimalusi, inimesel, seda paremat tuju võib ka enesele lubada. Need aga, kes ainelises kitsikuses viibivad, ei või enesele ka midagi suuremat pakkuda ja nende pühade tuju ei või muidugi kuigi kõrgele tõusta.

Praegusel 20. sajandil on vaimline meeleolu — endisega võrreldes — palju langenud ja kaldub harilikuse poole. Kuid aastajandite kestel juurdunud traditsioonidest kõrvalekaldu mine oleks liig suuri eneseohverdamine ja vähendaks pühade meeleolu. Seepärast katsutakse niipalju kui vähegi võimalik pilku heita mineviku mälestuse elustamisele, millega pühade pühitsemine seotud. Ja neid mälestusi on endisest ajast küllalt olemas.

Meil, põhjamaalastel, on peale usulise aluse kevadepüha pühitsemisel veel teine mõte. Meil algab sel ajal kevad, mis toob enesega kaasa talveunest ärkamise, elu- uuestisünni. Selleks ajaks on meil

Mall Mardik.

harilikult kadunud talvine külm, lumekate ja jäised kütked, ning loodus on vabanenud kõigist karmidest kõidikutest. Varsti puhkeb kevadine elu ja ilu: ja ülestõusmis- pühad on nagu teenäitajad, eelkuulutajad sellele algavale talveunest ärkavale elule. Meil on siis küllalt põhjust üksteist tervitada ja üksteisele sooje pühade soovide saata.

Olgu siis ka tänavused ülestõusmis- pühad tõsisteks kevadpühadeks kõigile ja jagagu nad rõõmu ja head tuju neile, kes seda seni veel pole leidnud. Pühade saabudes kadugu hingest talvine tuimus ja külmus ja asugu selle asemele kevadine noorustunne ja lõbus meeleolu.

Soovimerõõmsaid ja lõbusaid kevadpühi kõigile meie lehe kaastööliste ja lugejaile!

Väikesele kevadlinnule...

Hilja Mallele.

Kuldsädemeid ju pillub päikene...
Sa siristad — tood alla kevade
ja sinihelguse — Sa väikene.

Kuldsädemeid toob elu Sullegi.

Näe siniavarused, kauguses kõik naeravad!
Sa väike, kevadlind, ma suudlen Sind!...

Oo, helise nüüd kaasa kevadtuulile!

Toob elu sullegi kord sügise

ja nukrusvine naerva huulile...

Kuldsädemeid ju pillub päikene...

Nüüd oled elule Sa armas, väikene.

Seepärast helise ja naera veel.

On kevadpäev ju kaduv — läev!...

Mall Mardik.

Hommikune monoloog.

Lähme vastu kevadele mu väike tüdruk, lähme kevadesse!
Lõõtsuvad kirdetuuled on raugemas, jääroosid akendel ei ilutse enam.

Heidame ära — sina omad helisevad uisud, milledega löiksid haavu sädlevasse jäässe, kui õrna südamesse, mina — omad nõtked suusad, milledega igatsesin kauguseid lähendada!

Kevadtoone on ju õhus, lindude orkestrid häälestavad keelpille, külma sfinksnaeratus murdub.

Lähme kevadesse, mu väike tüdruk, lähme vastu kevadele külmetavate hingedega!

Aja ilme on ülekohtune. Olude kammits liialt ahistat ja ränk: meie haprad, hinged on veriseks kriimustatud talveinõrgameelsest despotismist. Rutevad kevadet nüüd!

Toome päikesepaiste oma nukrad mälestised, millised hõlkuvad julmide kaasinimeste hoolimatusest ja heldusest ja asunapaatiast, laotame sinitaeva amelumise endi haigestunud südamed, et üldine uuestisünd neid ärataks selle loodushümni tajumisele ja entusiasmi — haridusele.

Vaatame vöölli kollendavas lopsakuses endi silmade ebamäärast rahutust, milles kargleb impulsiivseid ühtekuuluvuse elektrilööke — kirgkollaseid sädemeid.

Kuulame kevadiilide salapärasest igatsusviit raagunud lehtpuie tardunud asendites: elu kohustab uuestisündima!

Sündigem sellep. meiega uuesti kevadel — läbi kannatustekurbuse, läbi mureohtrate päevade, läbi hirvitava mineviku äraaetut! Lähme kevadesse nüüd, mu väike tüdruk!

Karmi Tannes.

Elu kutsub.

On imeküll rändamine me elu, on imeküll me mõtted ja otsingud, me soovid ja lootused...

Sageli ei märkagi me elu tormilevaks keerdtormes, kuhu me õieti tormame ja mida otsime, — me vaid aimame kusagil olevat vabaduse ja õnne, ning püüame leida neid.

Vabadus ja õnn... Eks ole need helisevad sõnad ju iga inimese hinge sooviks ja lootuseks, tegudele juhtijaks ja jõuduandaks tema maiusel rändamisel. Eks unista ju iga viletsamgi vabadusest ja õnnest...

Vabastamine!... Kust võib leida seda inimest, kuni ta elu on vaid kohustused — kohustused iseenda ja ühiskonna vastu! Ei ole vabadust, kui on kohustused.

Ei ole vabadust inimesele... Vabadus on ainult Suurele Taju- matusele, kes juhib kogu universumi, kogu kosmose oma igavesti murdmatute seadustega. Vabadus on ainult igavikul, mis sammub kaduvikust, kaduvikku...

Ent sina, inimene, oled vang — sul ei ole vabadust. Sinu maine õnn seisab vaid võõrastusega täidetud elupäevis, tõsisel loovas töös.

Oma unistuslaeval sõud sa sageli siniõhkude tühjusse, õnneotsingul haarates tühjuse järele, ent kunagi ei saavuta sa õnne tühjusest.

Ning siis, pettumuse kibeduses, räägid sa elu tühjusest...

Ent tea, inimene, kui tunned elu tühjana, siis on su päevad tühjad.

Täida nad lakkamata töötahtega, tasu oma võlg!...

Meie nooruspäevad on kui lilled kevadisel niidul, mis õitsevad, et kanda vilja. Nad on kui õrn, roheline oras põllul. Aga nende õitsemise ja kasv on kiire.

Meie elutöö on kui viljapõld, meie elupäevad kui valminud viljapõld, mida kord niidetakse meie eluvõla tasuks. — Tahad sa jääda võlgnikuks iseene ja teiste ees, ära minnes igavikku, kust ei ole tagasitulekut!...

Ei saa olnud olematuks teha, tühjalt viidetud elupäevi ei saa tagant järele täita.

Seepärast kuule elu kutset ja juhi oma unistuslaev siniõhkude tühjusest alla argipäeva paatunud radadele, künna ja külv, — loo väärtusi, mis täidaksid su elupäevad!

Siis leiad argipäeva künniselt eluväärtuse ja tõe.

Kuningas oled siis, kui õhtul, peale hoolsat päevatööd oma mõistuse ja käetöö tagajärgi vaatled.

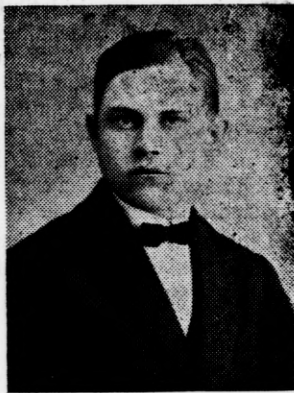
Omis täiuslikkudes päevades võid olla siis õnnelik.

Oled õnnelik — oled vaba... Aleks. Kukk.

Mispärast üksi olla, kui võimalus on Abielulehe kaudu leida sõpra?!

Kuulutage

„ABIELEHE“
ja Teie veendute selles!

Aleksander Kukk.

Minu laul.

Minu laul on igatsuse kõne, vaikne palve igaviku ees. Avaldab ta salasoovi mõne, mõne lootuse mu südames.

Minu laul on vaikne tuule-

[puhang,

hinge kevadistel nurmedel. Minu laul on loksuv laintehang, igaviku mere kallastel.

Minu laulilma vabas ruumis mõte madalustest vabastet. Minu laulilmas süngis sügis teretamas naeravat kevadet.

Minu laul on kurbus, naer mu silmas,

troostikõne üksindusele, ta kui parim, troostiv sõber ilmas, kaasatundev hingevalule.

Mõned kannatused, mis nii

[rasked,

lauldes unustand neid minu meel. Minu laul ja tema vaiksed helid saatjaks sõbraks üksinduse teel.

Alfred. Ruff.

Pühiks kaunitaid kinke.

Veenduge, et

Oskar Viikmann'i kulla- & kellasepa äris

on kõige kasulikud ostukoht.

Oma kulla-, kella- ja hõbesepa töökojad.

Raekoja platsil - Raekojas.

Telefon 429-08.

Eht Büchi kristall.

Tantsukursus.

Poolgas — Nõmmik

Grupid ja üksiktunnid

mees- ja naisõppijale. — Õpetajate väljasaatmine maale kutse peale.

Viru t. 4

Telefon (2)31-52. Sissekäik — kino „Rekordi“ passaži kaudu.

„Abielulehe“

järgmine number ilmub peale pühi. Kuulutusi sellesse numbrisse võetakse vastu 9. aprillini kl. 6 õhtul. Leht Tallinnas müügil 10. aprillil, mujal järgmisel päeval.

TALITUS.

Uus abielu.

Haruldast harva tuleb ette abielust jahtumine mõlemil ühel ajal. Ikka jahtub või kustub üks pool ennem kui teine. Ja see pool, kellel veel armastus või poolehoid püsima jäänud, on nüüd traagiliselt kannatajaks saanud ja ükski jäänud. Inimesel ei tarvitseks mitte niiväga õnnetuks muutuda sel puhul, kui teinepool jahtuma peaks. Ta võiks kohe üle minna uue juurde, kes võib-olla veel paremini suudab armastust vaigistada, kui esimene. Aga seda ei tule õnnelul nagu meelde, ja ta ripub kogu hingega endise küljes.

Jahtumine on iseenesest loomulik ja looduslik nähe. Loomariigis tatakse truudust ainult ajutiselt, ja mõnede juures sugugi mitte. Ka inimene kuulub nende hulka, kes küll truudust nõuab ja tõotab, seega jahtumist salgab, kuid pidada seda ei suuda. Kui tahetakse meeldivat inimest omandada, siis kummardatakse maani ta ees, ja ollakse truu ainult niikaua, kuni vaimustus püsib ta vastu.

Seda kinnitavad ka naised oma ütlusega, et „võltsiga võetakse ja pettusega peetakse.“ Ja nii on jahtumine üks raskematest ülesannetest lahendada meie paragrahvide najal seisva kindla abielu alal. Asi laseks ju end väga kergesti lahendada, kui meil naine suudaks ise omi poegi kasvatada ilma mehe abita, kuid et see ei ole meie päevil mõeldav, siis tuleb ikkagi veel mehe abiga arvestada.

Mis aga inimest ühepoole jahtumise puhul eriti traagiliseks teeb on eestkätt lapsed ja nende saatus, äraelamise suhtes täbarasse seisukorda sattumine ja uue armastuse leidmine, milliseid andumise kõrvalmuresid loomariik ei tunne. Sarnase ühe poole jahtumise puhul tabab aga kõige rängemalt just meie aja materiaalselt kehva lastega naist, kuna kõigil teistel näikse asi kergemalt mööduvat.

Lasteta abielude juures on sarnane üleminek viimasel ajal üsna tühiseks asjaks saanud. Vapustusi tunneb siin ainult veel närviline pool. Tugeva ja terve närvikavaga isiku juures ei ole õieti midagi suuremat tähele panna, kui harjumus maha arvata.

Rahulik ja ilma vapustusteta edenemine ja arenemine oneneb just inimsoo korras närvikavast. Külmaverelsus ja kannatus ei kao ta mõistust, ei lähe enast tapma ja ei jää hulluks armastuse pärast. Sellepärast peame eriti meie, kus enesetapmist protsent küllalt suur, oma närvitervise eest paremini hoolitsema. Sest arenemine ja edenemine ei hooli nõrkadest, mis väga loomulik.

Inimene saab aga üle kõigest ja harjub kõigiga. On aga meie päevil küllalt neid, kes üle lähevad üsna rahulikult ja ei lase enese elul sugugi kannatuseks saada. Käesoleval ajal, kus meie riiklik majandus oma kehvuse tõttu ei vaja suuremat rahva arvu, ei oleks ka mõtet abielu lahutust nii väga keerulisena hoida, mille tõttu saaks lootust ja võimalust abiellumiseks meie rohke naiste arv, mille peale igal mehega üheõiguslikul naisel õigus on. Järeltulevat sugu ju nii kui nii ei taheta muretseda kehva oleviku ja tundmatu tumeda tuleviku pärast.

Seaduslik abielu jääb ikka vähemaks. Nähtavasti ei taheta enam keerulise seadusega siduda, millest sobimatuse tõttu vabanemine on äärmiselt keeruline ja kulukas ning kaua võluda võib. Lõpuks, abiellutakse veel ainult selleks, et mitte kahtlase tervisega lõbunaise juurde minna. Sarnane rahuldus-abieli kestab viimaks ainult nii kaua, kui seda heaks arvatakse, ja nähtavasti arenemegi ses sihis.

Ja nii märkame, et paragrahviline abielu jääb nagu tahaplaanile, asemele kipuvad seadusliselt sidumata suguelu lahendamisviisid.

Kas võime ütelda siin, et inimene on käest ära läinud? Seda mitte. Politsei ja kõlblusvalve ei näe toiminguid laka, puhma taha, hoteli numbrisse ja erakorterisse. Samuti ei saa ka keelata vabaarmastusi ja kõiki feisi armastuse liike. Nende pärast oleksime võinud juba ammugi ülekatte läinud olla, kui mitte inimese enese kaaluv mõistus ei oleks suutnud teda vaos hoida.

See kaaluv mõistus võib aga praegusel elukitsal ajal kergesti vankuma lüüa ja vapustusi tuua, mida ei tohiks kahesilma vahele jätta. Suurt kasu ja selgitust tooks vastav kirjandus, mis meil ei puudu, ja mis hulkadele kättesaamatult lebab kaupluste riulitel, ja mis üheski perekonnas ei tohiks puududa.

Meie vanem põlv sureb ühes meie vana piibliga välja. Haridust saanud järelejääjatele ei jää aga midagi koduseks lugemiseks, ja siin oleks tarvis uue piibli peale mõtlema hakata. See uus piibel on meil juba ammu olemas, mis nagu eelpool tähendatud kaupluste riulitel tolmuga kaetult ostjaid ootab.

Meie küldes käivad ringi kõik-sugused soolapuhujad, usuhullustajad, pildi suurendajad ja raamatute müüjad, kes pakuvad ainult seda, mis inimest tumestab, millega liitakse segi seegi natuke tõtt, mida maakoolist ammutud. Olgu siin

üks kujukas näide, mis aset leidis 8. märtsil 1931 aastal Tähtvere v. Rahingu koolimajas, kus palvevennad koos olid. Samal päeval ja ajal peeti ka kõrvalolevas Ilmatsalu koolimajas tervishoidlist loengut, verejooksust ja haavadest. Üks usumäratsejatest, viibates käega Ilmatsalu koolimaja poole, tähendas, et „ka siin on meil kuradid kannul.“ Nii siis ühelt poolt ehitatakse ja teiselt poolt lõhutakse ja külvatakse koduseid vaidlusi ja tülisid. Kas tõesti ei saa usklikele mingisuguseid piire anda, millest nad üle astuda ei tohi?

(Järgneb.)

Arno.

Kevadel.

Täis vabadustungi on õrnasti õõtsuvad õhud, Mis ärkavad, hõljuvad, mõõtmatal kõrguse teel. Ja viravad värvid, ning paisuvad valguse laulud, Ja heliseb lõpmatu lauluhääl viraval veel.

All metsas ma istudes kuulatan kõiki neid häali, Mis kõlavad kokku kui vägev ja võimukas luul. Ja puutumas puude nii õrnu ja rohelisi punge. On pehme ja ülemaa hellutav kevade tuul.

Ja eemal seal kauguses tagamaa loode äärel, Nii veetlevalt meelitab päikese lõõmav kuld. Ning paisumas igatsus kõrgete püüete järel Mu hinges, mis täis veel on lõõmavat nooruseluld!

ARNO.

Mis seob eluga.

Mu elus on päevi kui sügisõõ sadu, mil ainustki tähte ei näe, mil hirvitav saatus mul ennustab kadu. End vihaseks võitluseks valmis siis säe. Kui langevad toed, kui raugemas kõik, kui kuristikku viib saatusekäik, mis seob siis veel eluga? — Üks magus mälestus: su silma sära, sinu armastus. Ei surra saa — all hauas külmas oleksin ma sinuta. See oled sina, kes mind seob eluga.

Ei sügismaru, talvetusk või surmata kevadviise südames. Neis kõlab vägev armastuse aaria. See õilsam arm, mis avaldab end helides. Mu oma süda mind taas rõõmsaks teeb, kui ilm ka mässab vihas, möllab, keeb. Mis seob eluga, — on see: et elad sinagi. Su häälekõla — sinu suudlusi — Neist peaksin ma surmas loobuma. Ei surra saa — See oled sina, kes mind seob eluga.

C H Y P R E.

Tütarlapsed kuristikku kaldal.

Pilk „kraade-noorte“ omapärasesse armuella.

Kuna oliin pikki aastaid vahetpidamata lõbutsenud ja alati piiratud meelest, ei suutnud ma kuidagi kohaneda üksindusega ja koduse eluga, kuigi seda püüdsin. Valu salt andis ennast tunda ka raha puudus, sest nende mõne krooniga, mida isa vahete-vahel purjus päi andis, jätkus ainult kinos käimiseks.

Otsisin tööd. Leidsin ka müüjanna väiksepalgalise koha ühte südalinna äärisse, mis kaupleb mitmesuguste moesjadega. Sel kohal sain ma aga paraku olla ainult mõne päeva, sest peremees oli kuidagi teada saanud, milline linnuke õige olin. Ja see maksis muljällegi koha, sest paraku meil toda ei usuta, et „niisugune naine“ pöörata ning ennast parandada võib. Sellele, kes kord langenud, ei taha keegi ulatada avitavat kätt.

Peale pikka otsimist leidsin siiski viimaks koha ühte väikesesse vabrikusse. Palk oli küll väike, ent siiski muutus kodune elu jälle paremaks. Vanemad lubasid mind väljas käia jälle tihemini, kusjuures tohtisin vahete-vahel minna pidudele. Ka nooremad õde olid hakanud huvitama peod ja tants, ning koos temaga võis mind näha juba jälle siin-seal pidudel nõnda, nagu vanasti tiirlemas poiste keskel.

Vahe seisis vaid selles, et mu austajad polnud enam peenemad ja paremad poisid, vaid kurikuul-

sad „kraadevuntsid“, kellele vaatasin kord üleolevalt ja põlates. Ent nüüd, mil teised enam minust välja ei teinud, olid nad head külalised. Alul tundus nende selts minule küll madalana ja alandavana, aga ma kodunesin siiski siin peagi, olles pesuehtne „kraade-plika“, samuti kui mu õdegi.

Jällegi andusin lõbude maitsmisele ja olin enesega ka enam-vähem rahul, olgugi, et nüüdsed lõbud ei küünninud kaugeltki lähedale endistele suurejoonelistele olengutele. Ent nad tõid siiski lohutust ja vaheldust minu ükslusesse ellu.

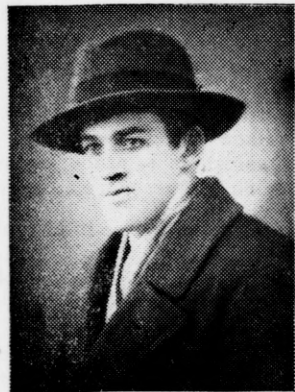
Koos õega hakkasin liikuma ikka tihemini ja tihemini jälle linnas, mida vanemad ka ei keelanud, uskudes, et õde mind midagi halba korda saata ei luba. Isegi pidudele lubati mind jälle, koguni igal laupäeval, kui me aga seda tahtsiime.

Kasutasime seda luba ka alati, ehkki meist igal laupäeval peole minejat ei saanud. Aga kus me siis käisime?

Kodunedes „kraade“ hulgas, pidime alistuma ka siinsetele omapärasele kommetele. Igal siinsel poisil, „vuntsil“, oli ka oma „kraam“, — plika, kelle jaoks ei tehtud küll kõige vähematki, kes aga siiski pidi kuulama poisi sõna, sest vastasel korral võisid rohkem kui kindel olla selles, et sa tubli „nahatäie“ saad.

Nii räägiti vähemalt ja mul pole põhjust selles ka kahelda, sest peksid ju siinsed poisid tihti tüdrukuid, tundes end täielikkude sultanitena, kelle sõna oli seaduseks. Too hiim, mida plikad poiste ees tundsid, oli otse harukordne ja mõistmatu ühtlasi. Kõik poiste käsud täideti tõrkumatult, isegi seal, kust tüdrukud tavaliselt armastavad talitada oma soovil.

Omavahel ei keelatud üksteisele midagi, vaid jaotati kõik seltsimehelikult. Isegi „kraamid“. Kõlab küll, võib olla, uskmatuna, ent siiski on see tõde, et sõber ei keelanud sõbrale oma tüdrukut, kui

Herodes.

aga selle eest sai üks või kaks topkat... Oli tingimuste üle kokkulepitud, tehti asi teatavaks ka „kraamide“, kes enamik juhustel alistus ikka sellele soovile...

Häda aga kui tüdrukut kas või süütult flirtimas nähti mõne võõra poisiga. Siis ristiti ta kohe „isamaa äraandjaks“ ja sai oma poi-

silt teiste heakskiitva naeru saatel mõnegi tubli hoobi.

Ja tüdrukud, kõik muidugi vägagi lodevad ja vastutulelikud leppisid sellega vaikides, viies poisse ka pidudele või kinno „kui need aga seda soovisid. On loomulik, et poisid kunagi tüdrukute eest kuhugi minnes piletiraha ei maks-

nud. Kui leidsid selleks sobivad ruumid, korraldati sageli omavahelisi õhtuid. Peatähtsuse sellisel puhul evis muidugi viin, mida aga „kraade-poisid“, kes alati kannatavad rahapuuduse all, kunagi palju ei saa võtta. Aga seda polnud ka vaja, kuna poisid purju jäid juba vähesest viinast.

Kui ruumid leitud mõne tuttava man, kes kas või ühekski ööks jäi üksinda koju, anti neljaleviele tüdrukule kategooriline käsk, et nad teatud ajal on seal. Ühele neist tehti tingimata ülesandeks kohale tuua kusagilt ka grammaton. Poisid ise muretsesid viina eest, tüdrukud pidid aga kaasa tooma suupisted või „pasteedi“.

Et sellisele olengule, mille pidamispaigaks olid ikkagi väikesed ja kehvad agulitoakesed, vähegi pidulikumat välimust anda, dekooreeriti ära ka „saal“. Pisike pime petroleumi lamp, mis oli ainukeks valguseallikaks toas, kaeti mingisuguse värvilise paberiga, et tuba hämaruses tundus tõesti mugavamana kui muidu. Siia-sinna pörandale asetati voodivaipu ja patje, samapalju kui oli paari-riki. See kõik tehtud, võis oleng alata.

Tavaliselt oli koos mitte rohkem kui neli-viis paari, kõik oma „se-mud“. Et omavahel, nagu paha-

tihti isegi teiste ees midagi ei hābenetud, olid aetavad jutud peaaegu eranditult väga rõvedad. Räägiti kõigest, aga seda nii mah-lakalt kui mõistatusi. Rõveduste rääkimine tundus nagu mingise, võiks öelda vist isegi, kangelas-teona.

Väga suurt tähelepanu kingiti ka tantsule. Kuigi poisid sellest tüdinesid, pidid tüdrukud tantsi-ma „balletti“, kas mõni üksik laual või kõik koos pörandal. Ei mitte aga enam kleidis, vaid ainult sär-gis või isegi selleta, mida ei juh-tunud sugugi harva. Ka poisid heitsid enestelt riided, mõnuledes pörandale asetatud patjadel nagu mingisugused idamaised valitsejad, kellele tantsisid nende haaremi-naised.

Pahandas mõni tüdruk poissi, sai ta siingi pekka, millega poisid kunagi polnud kitsid. Lõpuks aga, kui selline tants enam poistele hu-vi ei pakkunud, kiskusid nad tüd-rukud oma juurde pörandale, kus oieskledi kuni lahkumiseni, mis tavaliselt sündis alles hommikul kella kolme-nelja ajal.

Mõnikord kustutati tuli, kuid veel tihemini jäeti see põlema, sest teiste lähedusest kunagi ega kunagi ennast segada ei lastud. Sest sellise ilme evis juba kord „kraade-noorte“ armuelu, mida nautisin minagi, käies jälle poisi kätte vahelt poisi kätte vahele, aga ei nüüd enam, nagu varem, sel-leks, et teenida raha, vaid puhtast „armastusest asja vastu...“

(Järgneb.)

Järgmises lehes kõneleb tänase kirjutise autor uuest skandaalist, hukutavast eeskujust ja muust huvitavast.

Eestlased on väga head tantsijad.

Tantsuõpetaja Arseni Poolgas jutustab.

Oli kunagi aeg, mil meil millegipärast vaadati tantsule teatavate eelarvamistega ja neid, kes pühendasid tantsule suuremat tähelepanu, peeti kuidagi kergatsitaoliseks. Aastate möödudes ei pidanud aga mitmed tantsu vanemate poolt pealesurutud arvamised enam paika, uus aeg tõi uued vaated ja elusuhtumise. Tants vallutas kogu ilma ja koos sellega ka meie väikese kodumaa.

Ometi kord, tänu taevale, jõuti arusaamisele, et tants, kui teda mõistlikult harrastatakse, ei sisalda eneses midagi halba. Ajaviitena on ta koguni üks kaunimaid, millest tänapäeva inimene kuidagi läbi ei saa. Tantsule vaadatakse kui mõistlikule spordile, mida harrastama peab igaüks, olgu ta siis vana või noor, rikas ehk vaene. Tantsuga saab suhtuda ainult jaatavalt, muidugi siis, kui siin liialdusteni ei minna.

Tantsuõpetaja A. Poolgas oma partneri prl. M. Piiskopiga.

„Inimene, kes ei tantsi,“ ütles tuntud inglise kirjanik B. Shaw „ei saa kunagi täielikult rõõmu tunda elu üle.

Ta on nagu puuri pandud lind kes seltskonnas liikudes tantsijate poolt surutakse tahaplaanile ja kellele vaadatakse kahetsevalt muiaates kui manetule ning saamatule käperdisele.“

Ei mõtle vist meilgi enam keegi nende sõnade vastu vaidlema hakata, kuid kord oleks tehtud seda kindlasti. Suured teened tantsu levimisel on kahtlemata meil tantsuõpetajail, keda pealinnas praegu arvult kuus.

„Kuidas aga tantsivad eestlased ja milline on meie tantsu tase välismaa suurimate tantsukeskustega võrreldes?“

Esitades sellise küsimuse ühel õhtul Arseni Poolgasele, kelle tantsukursused, mida ta korraldab koos Johannes Nõmmikuga, istudes kursuse ruumes, mis mugavamaid ja paremaid teiste selliste hulgas Tallinnas, vastas härra A. Poolgas kindlalt:

„Eestlased tantsivad väga hästi, isegi üllatavalt hästi. Meie paremate hulgas on umbes 20 paari, kes julgesti välismaal võistelda võivad. Oma naabritest, Soomest ja Lätist, oleme kaugel ees, kõnelemata Leedust, kus tantsitakse veel halvemini kui kahes mainitud kohas.“

Järgneva tunnipikkuse keskustelu kestel, kuuleme tantsuõpetajailt veel üht-teist huvitavat, mis kokkuvõetuna järgmine:

Eestlaste kõrgest tantsutasemest annab tunnistust ka asjaolu, et möödunud suvel Interlaakenis peetud üleilmse tantsuõpetajate kongressi ajal korraldatud turniiril eestlased väga edukad olid. Võistlejaid oli üldse sel turniiril 200, kõik väga tuntud paarid, kes vahetpidamata sõidavad turniirilt turniirile, elatades enast võidetud auhindadest. Sel turniiril pääsesid lõppvõistluse parimate nurga tervelt kolm eestlast, A. Poolgas, H. Küttem ja A. Sievers, kes kõik tegelevad praegu Tallinnas kolm eestlast, A. Poolgas, H. Küttem ja A. Sievers, kes kõik tegelevad tantsuõpetajatena.

Ka käesoleval aastal tahab A. Poolgas koos oma partneri prl. Piiskopiga esineda tol turniiril, mis peetakse nüüd Luzernis augusti ajal. Kuna inglased on teatavasti maailma parimad tantsijad sõidab A. Poolgas järgmise hooaja moetanitse õppima

just Londoni, siirdudes sealt hiljem Pariisi ja Luzerni, Schveitsi.

Berliinis meie tantsuõpetajail midagi õppida ei ole. Möödunud aastal Berliinis peatudes, kirjutas A. Poolgas ennast õpilaseks ühe sealse tuntuma õpetaja juure. Juba esimesel tunnil, kui A. Poolgas harjutas ajavahteks üht sammu, nägi seda pealt õpetaja. Ja, mida ta, see õpetaja siis tegi? Tuli A. Poolgase juure ning lausus:

„Palun, demonstreerige veel seda sammu. Tunniraha teil tasuda ei tule, — näidake vaid toda sammu...“

Edasi selgub, et A. Poolgase ja J. Nõmmiku tantsustudio vaatamata vähesest tegevusajast meie publiku hulgas väga suure poolehoidu on leidnud. Möödunud sügisest senini on kursustel käinud kaugelt üle 3000 inimese. Sirvides õpilaste nimekirja, näeme siin gruppe kindralstaabist, mitmest ministereeriumist, peaaegu igast keskkoolist, pangast ja mujalt.

Õpetajail on tulnud anda sageli enam kui 14 tundi päevas. Ja, et see kibe töö tuluta pole jäänud, tunnistavad hiljuti peetud Tallinna esivõistlused, kus kuuest auhinna evinud paarist osutus tervelt 3 paari J. Nõmmiku ja A. Poolgase õpilaseks. Ka Eesti esivõistlustel, mis peetakse 25. aprillil, esinevad nende parimad õpilased.

Edasi selgub, et meil praegu tantsima õpivad isegi vanemad inimesed, kes varem tantsule mingisugust tähelepanu ei osutunud. Sellised harrad näiteks ei poolda aga õppimist koos noortega, vaid võtavad eratunde, vaikelt ja salaja, et hiljem teisi üllatada.

Pole sugugi vähesed juhused, kus naine mehe või mees naise teadmata õpib selgeks tantsu, valmistades eluseltsilisele äkki üllatuse, mida see näha ei osanud vist isegi unes. Ja tundub, võib olla, mõnele küll imeilikuna, ent siiski on see nõnda, et et kõik need aastates olevad õpilased tunnistavad avameelselt:

„Senini on aastakümneid läbiatud tantsuta, aga nüüd tuleb see siiski ära õppida... Tantsivad kõik ja kaua siis sinugi süda seda kannatab, et pead kõrval seistes teiste lõbu ainult pealt vaatama.“

Herodes.

Mõnikord meie arvame, et õnn meile naeratab; aga ta naerab meid aina välja.

Noorust taga nutta on nagu ihusa naisterahva järele, kes sind petnud, kahetsust tunda.

Abielu ei õpeta sugugi armastama — tema õpetab ainult, et armastuseks „ja“ sõna antud oleks.

Ervin Uiho.

Kevadtungid.

Mühinal tõttavad vahused vooled sinava mere poole.

Vihinal lendavad päikese-nooled väljule, metsisse, soole...

Õhinal puhkevad puudele pungad, lõhnadeks kevade-õõle...

Süttivad lilled säravad tunglad aasa ja niitude võõle.

Helinal ärkavad lindude luuled muusikaks looduse-peole...

Salaja sõuavad hellivad tuuled sealt, kus päik'sepaist' hele...

Südagi julge ja rõõmudest pungil, põues ei püsida taha...

Lennata, lennata kevade-tungil ihkaks vaid kauguste taha...

ERVIN UIHO.

Laul loodusele.

Sulle ma tahan laulda mu ülima laulu, oo loodus!

Saagu ohvriks toodud su altarile mu tänulik tunne:

Sinu mullast ma äratet, — sinu mulda taas suigun kord unne, — nõnda su rüpes igavesti ma kodus...

Sinu tuulest ja tormist ma elule oman uut jõudu, päikesepaistes ja pakases tunnen su käe head paitust; Sinu aegade rütmist hingelet tajun suurt aitust: õpin mõistma sest saatusevägede sõudu...

Sinu metsade-templis kuulan su püha koraali, merede-mõllus, seal kajab murdmatu noorus... Sinu õhtute rahu mul ununeb vale ja toorus, — õnnes su rinnalt vilkudes ruumide-saali...

Sinu nurmil ma künnan, külvän ning lõikusest toitun, Sinu niitudel niidan ja paimudel paimendan loomi; kõikjal pea ümber kandes su lilledest punutud krooni, — hing rinnas hapras su lahkusest hellit, hoitud...

Sinu kohal näen lehvivat Vaimu Vägeva tiibu, pikse ürgtulele taevale kirjutet kummet Ta käsku... Sinu suurus mul nendesse kinnitab veenet ja usku, muutes kestvaks mu saatuse hõiskleva viivu...

Sulle ma pühendan viimse mu laulu, oo loodus! Suudlen ta sinu aasade rohhe ja lumme

täna, — veel täna! Sest teadmata: ehk juba homme — peotäis mullaks saan maa-ema mullases kodus...

Ervin Uiho.

koloriidis. Kas ei oleks parem joonist sarnasena jätta, nagu ta praegu on?

— Muidugi mõista, seda arvan minagi, — vastab ta hajameelselt minu küsimusele, hoolega aga paruniproua kõnet kuulates.

Tõin juba ühe näite sellest, mis paruniproua armastas lobiseda. Oo, see proua oskas väga palju igasuguseid pisiasju jutustada. Ma võib-olla valetan isegi, kui mõned sõnad tema kõnest avaldan ilma üldise sidemeta. Ta näis mõnikord nii abitu olevat ja naeratas nii kohmetult, kui oli sunnitud ägeduses mõne üleliigse sõna avaldama. Nähtavasti ei tundnud ta siis ennast mugavas olekus. See kõik näis talle olevat siis ebasoodne, ta tundis ennast väga õnnetuna. Kõik tema liikmed olid nii painduvad. Ta pani käed kokku ja ajas nad üle pea. Need näisid välja nagu mõni ork, mille tagant ta vahtis ja kellegagi kõneles. Ja see oli nii kena — nii ilus!

V.

Hartvigsen sai kutse Sirilundi pidustustele ilmuniseks, mis seal paruniproua tagasituleku puhul korraldati. Kutsekirjas oli tähendatud, et ta ka mind kaasa võtaks. Teadsin väga hästi, et mul kohast ülikonda ei ole, mis pidustustele mineku võimaldaks, ja sellepärast kavatsesin koju jääda. Hartvigsen aga tõendas, et minu riided olevat küllalt viisakad. Kuid selles küsimuses olin mina ikkagi kompetentsem temast. Mind oli ju minu armsas perekonnas kõigile sellele ettevalmistatud ja õpetatud.

Hartvigsen soovis muidugi võimalikult hästi riietuda paruniproua auks. Ta oli kord varem oma pulmapeoks otnud Bergenist toreda frakk-ülikonna. Nüüd pani ta selle esimest korda selga. Aga see ülikond ei sobinud talle sugugi. Võib-olla ta ei oleks pidanudki seda ülikonda nüüd selga panema, kuna see Roosale tuttav oli. Kuid nähtavasti ei mõelnud Hartvigsen kõigest sellest: see mõte ei mõlkunudki tema ajus.

Ta pakkus isegi mulle omi teeneid ja parimaid ülikondi: aga nad olid mulle kõik hiiglasuured, sest mina olin liig kõhn ja palju peenem temast. Siis soovitas Hartvigsen mulle tema pintsakut minu oma peale selga tõmmata, seletades:

— Nõndaviisi näete palju meeldivam välja.

Hiljem kuulsin, et sealpool oli kombeks sarnastel kordadel kaht pintsakut ülestikku kanda, et rohkem šikki oleks. Isegi soojadel suvistel ilmadel kandsid nad sagedasti kaht pintsakut.

Kui Hartvigsen ära läks, kõndisin ma veel natuke aega kalda madalikul, siis pöörsin koju, et üksilduses viibida. Nõnda möödus natuke aega. Vaatlesin ja silmitsesin parajasti oma püssi, kui äkki uksele koputati, ja Roosa sisse astus.

Ta ei olnud seitsaadi, kui mina saabusin, veel kordagi siin viibinud. Mina olin tema tuleku üle veidi kohmetunud. Selgus, et temale oli ülesandeks tehtud, mind Sirilundi toimetada. Kui ta juba oli sarnase ülesande oma peale võtnud, ei olnud mul kohane sellest loobuda.

ma. Maki tütar — Edvarda. Tema oli abielus Soome paruniga ja jäi talvel leseks. Tal oli kaks last

Äkki hakkas Roosa rätikuga lehvutama, aga laevalt vastas talle samuti keegi daam. Makk ise ei lehvitanud. Selle asemel hüüdis ta postipaadi teenijale: Vaadake ette! Toimetage ettevaatlikult paruniproua ühes lastega maale!

Sadamast seistes imestas inimest taltmatult selle üle, mispärast Roosa, olles juba Hartvigseni pruut, ei abiellunud temaga, vaid läks kellelegi teisele. Hartvigsenil oli tugev, kõrge kasv ja tark heasüdamline nägu. Peale selle, ta oli veel rikas ja aitas hädasolijaid, nõnda et tema kohta ei võinud midagi paha öelda. Ja mis võis siis Roosale tema vastu halba olla? Tal näikse küll kõrvade ääres halle juukseid olevat, kuid selle asemel on tal peas hea juuksemet. Naeratamisel paljastuvad tal tugevad, kollakad hambad. Nõnda siis, Roosale võis tema vastu midagi sisemist, teiste eest varjatud tungide tõttu olla.

Paruniproua saabus kaldale oma tütardega. Kasvult oli ta pika-poolne, paindub. Tema nägu kattis tihe loor. Isaga tervitades ja teda suudeldes, ei tõstnud ta loori kõrgemale. Kummaski nendest ei olnud vähematki rõõmukülmest märgata. Kuid Roosaga kõneldes, elavnes ta, ja tema häälehelisesid sametlised pehmed helid.

Lootsikuga saabus aurikult kaldale veel üks võõras härra. Kaldale jõudes võis märgata, et ta on küllaldaselt joobnud ja et tema silmad teevad väga halvasti vahet üksikute asjade vahel. Mõlemad härrad, Hartvigsen ja Makk, kummardasid teda. Aga see suutis vaevalt natuke pead noogutada, ilma mütsi kergitamata. Sain teada, et ta on inglase, sir Gui Travelian. Tema sõitis igal suvel siia suurest naabri kihelkonna jõest lõhesid püüdma. See oli sama härra, kes suure summa eest Hartvigseni hõbeda kaevandused ära ostis. Ta palkas pakikandja ja kadus sadamast.

Hoidusin meelega teistest kõrvale, sest olin kõigile võõras inimene ja ei tahtnud pealetükkiv olla. Aga siis, kui Makk oma kompaniiga suundus talu poole, otsustasin teatavas kauguses neile järele minna. Kui Hartvigsen pidi juba teelt oma maja poole keerama, peatas paruniproua ja kõneles temaga mõne minuti. Sealjuures võttis ta käest kinda ja ulatas ka mulle käe, — oma pika, painduva käe, mille pigistus oli haruldastelt pehme.

Hiljem õhtul nägin ma sadamast paruniproua mõlemaid tütreid. Nad seisid liiva madalikus, kätega põlvedest kinni hoides ja suure huviga midagi liival vaadeldes. Need olid terved arusaamad lapsed, kuid nad olid nii lühikesed nägemisega, et ei võinud midagi näha, ilma üsna maa lähedale kummardamata. Nad vaatlesid meritähte, ja mina jutustasin ka neile midagi sellest haruldasest loomakesest, keda nad seni veel ei olnud kunagi näinud. Kõndisin ühes nendega kaljude ääres, nimetades neile mitmesuguste lindude nimesid ja näidates madaalikul merikapsaid ja vesikuid. See oli neile kõik uudis ja seni tundmatu.

Hambad.

Mihail Soštšenko.

Aasta algul hakkasid Jegorõtš hambad halvenema.

Muidugi, aastad lähevad oma soodu. Organism, nii öelda, hävineb. Kont, võib olla, pole enam ennesõjaaegses headuses.

Ühe sõnaga, Ivan Jegorõtš Kolbasjevil, kes meie majas elas, hakkasid selle aasta algul hambad punema ja ära tulema.

Oige küll, üks hammas löödi tal kõnelemise juures. Ja teised hakkasid iseseisvalt kukkuma. Nii öelda, siindmusi ära ootamata. Ütleme, inimene närib ehk räägib palgaoludest ja üldse pole läheduses inimesi, aga hambad pudenevad. Kohe imeväärt. Kaotas lühikese ajaga kuus hammas.

Kuid Jegorõtš ei kartnud seda ilmasi. Ta ei kartnud hammaste ära jääda. Ta on kinnitatud inimene. Tal on kohustatud alati uued hambad asemele pandama.

Nende mõtetega elaski ta ilmas. Ja ütles:

„Mul pole hammaste pärast ial muret. Võin lasta sisseliüa. Teise koha peale või vastu nina ei lase end liüa, aga hammaste poolest olen üsna rahulik. Meil, kinnitatud inimestel, ei tarvitse ses suhtes olla mingit rahutust...“

Ja kui Ivan Jegorõtš sedasi kuus hammas oli kaotanud, otsustas ta omale kapitaalremonti teha lasta. Võttis oma dokumendid kaasa ja läks kliinikusse.

Kliinikus öeldi talle:

„Olge head. Võib panna. Aga meil on sarnane kord: kaheksa hammas peab puuduma. Kui rohkem — teie õnn, meie õnnetus. Väikeste töödega kliinik end ei vaeva.“

Jegorõtš ütles:

„Mul puudub kuus.“
„Ei“, öeldakse, „siis ei saa seltsimees. Oodake oma aega.“

Siin Jegorõtš vihastas isegi.

„Aga mis siis pean tegema, kas puuhahuga ise puuduva arvu sisse lööma?“

„Ei ole tarvis sisse liüa. Miks loodust rikkuda. Kannatage, võib olla teie õnneks tulevad ise ära.“

Laakil tundmustega tuli Jegorõtš koju ja mõtleb ise:

„Kui rahulikud on need hambad ja näe nüüd, millised üllatused.“

Jegorõtš hakkas ootama, millal tal need ülearused, mitteseaduslikud hambad ära tulevad.

Varsti tuli üks ära. Teist hakkas Jegorõtš raspliga kangutama ja pea loobus seegi oma armsaks saanud paigast.

„Nüüd“, ütles ta, „on nagu aptegis 8 hammas.“

„Olge hea“, öeldakse talle, „nüüd võib siis päriselt. Kuidas teil on, kas puuduvad kaheksa hammas järjestikku? Või mitte? Meil on sarnane kord: peab olema nii, et järjestikku. Kui mitte järjestikku, vaid läbisegi, siis me ei võta — sest et sedasi hambuline kodanik võib veel närida.“

Jegorõtš ütles:

„Ei ole järjestikku.“
„Siis ei või!“

Selle peale ei öelnud Jegorõtš midagi, vaid kirjutas ülejäänud hammastega ja lahkus kliinikust.

„Vaata, mis üllatusi“, mõtleb. „Hingeline seisukord on nii täpne, ja nüüd on kõik mokas.“

Nüüd elab Jegorõtš vaikelt, sõõb pehmet toitu ja puhastab ülejäänud hambaid harjaga kolm korda päevas.

Kliiniku kord osutus sedaviisi kasulikuks...

Naisterahva süda on tükk taevast, ja see on ka nõndasama mõnigikord pilves.

Ilusatel naistel on juba kõige vanemast ajast see eesõlgus, et nad tohivad olla rumalad.

Aug. Peips.

Sidrunivesi.

Mihail Soštšenko.

Joodik ma ei ole. Aga kui joongi vahet, siis üsna natukene — kas viisakuse pärast, või jälle, et mitte rikkuda teiste tuju.

Rohkem kui kaks pudelit korraga ei jõua ma tarvitada. Tervis ei luba. Varem ühel mu nimepäeval, olin küll joonud veerand pange. Aga see oli noortel, tugevatel aastatel, kui süda peksis rinnus nagu hull ja peas keerlesid igasugused mõtted.

Nüüd hakkas jääma vanaks.

Keegi tuttav velsker, seltsimees Piitsõn, vaatas mind hiljuti läbi. Ta ehmatas ja hakkas koguni värisema.

„Teil“, ütles, „on täielik devalvatsioon... Kus kohas on teil maks ja kus põis — seda on võimatu kindlaks teha. Olete kõvasti kulanud...“

Esitaks tahtsin velskeri läbi kolida, aga pärast mõtlesin asja teisi.

„Küsin õige päris arstilt, mis teema sellest arvab“, mõtlen endamisi.

Arst ei leidnud mingit devalvatsiooni.

„Teie elundid on kaunis korras“, ütles ta. „Ka põis on teil küllalt suur ja tihe. Mis puutub südant, siis on see alles üsna tubli — see on teil isegi natuke avaram kui tarvis. Ainult, jätke joomine maha, muidu võib surm tulla ilma pikema jututa.“

Surra ma ei taha mingil tingimisel. Sest elan, oh, nii heameelega. Olengi veel üsna noormees. Alles

mõnda aastat viiskümmend kolm. Võiksin ütelda, et selsan oma jõu ja tervise täies õitsees. Ja seejuures lööb mul rinnus avar süda. Parem jätan joomise...

Jätsingi. Ei joo ega joo. Mõõdub tund, mõõdub kaks tundi. Ohtul kella viie paiku lähen söögimajja lõunale.

Supp on läbi. Hakkas sööma keedetud liha, seal äkki tuleb mul tipusvõtmise himu.

„Kangete jookide asemel võtan parem midagi kerget“, mõtlen, „ütleme näiteks sooda- või sidrunivett.“

Sidrunivesi tuuakse intelligentidel kandikul. Valatakse klaasi.

Joon — tunnen olevat viin. Joon veel. Jumala eest, viin. Pagana lugu: Joon lõpu — ehtsaim viin.

„Too mulle“, hüüan poisile, „veel üks pudel sidrunivett!“

„Küllap see oli eksitus“, mõtlen endamisi. Teine pudel tuuakse.

„Ma tellisin sidrunivett“, ütlen, „miks sa tood mulle seda?“

„Me nimetame seda alati sidruniveeks“, ütles ta, „veel endisest ajast. Päris sidrunivett meil ei olegi. Peate vabandama: keegi ei küsi seda.“

„Anna siis“, ütlen. „Vala klaasi!“

Nõnda ei tulnud mu heast ettevõttest midagi. Ja oleksin ometi nii heameelega jätanud joomise. Olud olid vastu. Kuidas öeldakse: elu kirjutab ette seadused. Ja inimene muud kui alistugu. —mees.

Mida ausam inimene, seda vähem näeb ta ausust teiste juures.

Mehine mees kannatab kaebamata, nõrk mees kaebab kannatamata.

Muretse uusi sõpru, aga ära sa selle juures vanu kaota.

Karda ühetaoliselt oma sõbra vaenlast ja oma vaenlase sõpra.

Armastus on ülem kasvatus abiõu ja ka kasvatus eesmärk.

Noorus on paradiis, kust kõik inimesed välja aetakse.

Põllumees.

Karmi Tannes.

IV.

Olen juba oma töö lõpetanud, kuid Hartvigsen ei taha mind ära lasta minna. Tal olevat minu siinviibimisel palju lõbusam, nagu ta ise armastab seletada. Ja minu pilt meeldis talle väga: olevat tema maitse järele tehtud. Seal on tal maja, kuur, tuvipuud, ühe sõnaga kõik. Hartvigsen tahab veel, et joonistaksin talle suvel rohelises toonis kogukonna metsa, mis seal kauguses, mägede juures kaob violetludus. Ja sellepärast pean muutma külme õhutoone, isegi maja värve. Kuid siiski, praegu on kõige kohasem „Funtuse“ kallal töötada, nagu seda arvab Hartvigsen.

Lähem kalapaadi juurde. Päev on ilus, helge. Praegu on lõhede pesemine käsil, sellejärele pannakse nad kuivatuspiladele. Sisse sõitnud inglase sir Travelian seisab kaldal, ja toetudes oma kepile, jälgib kalade pesemist. Mulle seletati, et mõõdunud aastal seisnud ta samuti seal tervelt kaks päeva järjestikku. Ta ei heida peretoas ühelegi inimesele oma pilku, vaatab ainult kuidas kalu pestakse. Ajuti võtab ta oma reiskotist pudeli ja joob sealt seest mõne tubli lonksu kõigi juuresolijate nähes. Siis vahib jälle pärani silmil kalade pesemist.

Mina istun oma paadis ja joonistan pliiatsiga kalapaati ja suuri kaljaseid, mis ankrus seisavad ja mida praegu tühjendatakse. See on väga mõnus töö, ja kui see õnnestub mulle, tunnen end õnnelikuna. Hommikul käisin poes, viies kaasa isesuguse sügava intiimtunde, mis minus kaua hea mulje jättis. Roosa, muidugi mõista, unustas kohe selle, kuid minul on väga hästi mees: avasin ukse ja hoidsin selle seni vallali, kuni ta minust möödus. Ta vaatas tagasi ja tänas mind. Ning see oli kõik.

Jah, see oli kõik. Ja seitsaadik on peaaegu pool eluiga möödunud.

Laht ou sügav ja kena — peegel-läikiv, vesi peaaegu liikumata. Aga igakord, kui kalapaadist heidetakse sinna soolatud lõhekalade sisse, ilmub veepinnale kerge virvendus. Tahtsin ka seda virvendust maalida, ja neid ilusaid varje joonistada, mis mõõdalendavad merilinnud veele jätavad. Need on otsekui varjud hingamisest või puhumisest sametile. Lagle lendas lahe sügavuses, viibides üsna veepinna läheduses, rutates ümber kõigi saarte lahtise mere poole. Ta jättis enesest järele virvendava joone, mis meelde tuletab värisemise „r“-tähtede rida. Tema pikk, sirge kael tuletas meelde püssirauda. Seal, kuhu lind kadus, mängles vees valaskala, lastes kukerpalli, nagu must ronk pehmel vaibal. Kui kena, kui meeldiv see kõik on!

Paruniproua lapsed viibisid madalikul ja hakkasid mind hüüdma. Sõudsin kaldale ja võtsin nad oma juurde paati. Nemaad ise ei olnud küll mind märganud, kuid keegi oli neile öelnud seda, ja siis hüüdsid nad mind nimepidi, nagu neile olin varem end esitlenud. Nad vahtisid ninali minu pilte, ja vanem neist seletas mulle, et ta mõistvat ka linne joonistada. Väiksem, viieaastane, see jäi varsti paadi

alalise kiigutamise tõttu tukkuma. Mina laotasin oma pintsaku tüüri juurde laiali, panin lapsukese peale ja laulsin tasakesi seni, kuni ta uinus magama. Mul oli ka kord väike õekene.

Siis hakkasin vanema lapsega lobisema. Jutuaajamisel tarvitas ta tihti rootsikeelseid sõnu, ja võis kui tahtis, väga hästi rootsi-keelt kõnelda; kuid harilikult armastas ta meelsamini oma emakeeles vesta. Ka jutustas, et ema lubavat talle ülestõusmise püha hommikul läbi kollase rätiku päikese peale vaadata, kui ta tantsivat rõõmu pärast, et Kristus on hauast üles tõusnud. Aga siin — nendes maades päike tantsib ka?

Noorem laps magas.

Tunni aja pärast sõudsin lapsed kaldale. Teel hakkas vanem nooremat äratama: „Tonna, tõuse üles!“ Tonna ärkaski viimaks, kuid lebas endiselt edasi, ilma et oleks mõistnud, kus ta viibib. Siis hakkas veidi jonnima ja oli öle pahane, et see teda pilkas. Siis tõus- tus aga, ja ma olin sunnitud teda uuesti kohale asetama. Võtsin oma pintsaku. Paruniproua seisis kaldal ja hüüdis meile midagi. Tonna ja Aline ruttasid talle seletama, mis nad paadis viibides läbi elanud. Aga Tonna ei tahtnud sellest kuulda, et oli paadis maganud.

Kaldal oli ka Roosa. Mõni minut hiljem ilmus Hartvigsen. Ta ronis kuivatuspiladele. Nõndaviisi oli siis meid kokku kogunud kaunis kena seltskond. Paruniproua tänas mind selle eest, et olin jutustanud tema lastele meritähest ja lindudest. Siis pööris ta Hartvigseni poole ja kõneles kogu aeg temaga. Roosa seisis vaikides, kuulatas nende kõnet. Siis avaldas soovi minu joonistust vaadelda. Kuid isegi pilti silmitsedes ei lakanud ta nende juttu kuulamast.

— Teil on siin niipalju muudatusil — kõneles paruniproua. Ja siis lisas juurde. — „Olin ju kord teisse armunud, härra Hartvigsen. Mina, kolmekümne-aastane lesk, suure tütarde karjaga!..“

Ta kandis valget kleiti, milles näis veel pikem ja peenem välja. Ta paindus oma kehaga, vaadates kord paremale kord pahemale poole, ilma jalgade seisandit muutmata. Tema nägu ei olnud küll ilus: näis väikene ja päevitanud välja. Ülemisel huul oli nagu mingisugune vari. Kuid sellevastu oli aga pea kuju väga kena. Ta võttis kübara peast.

— Kari tütreid! — naeris Hartvigsen. — Neid ei olegi ju rohkem kui ainult kaks!

— Üks paar üleliigseid! — kostis proua.

Hartvigsen jätkas aga heasüdamiselt:

— Tähendab, neid ei olegi üle kahe... Ha-ha-hal Ent siiski, vaata, mis edaspidi tuleb.

Paruniproua pahvatas naerma.

— Teil ei olegi siis minu kohta halbu arvamisi, nagu seda kuulen. Roosal on kulmude vahel kortsukene. Küsin temalt, et midagi oleks öelda.

— Ei tahaks oma joonist värvidega katta: ei ole veel nii tugev

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Küsimusi ja kostmisi.

Palun andke nõu!

Olen vallaline. Tahaksin kord meeldi abielluda. Kuid kellega? Naised, keda tunnen, meeldivad mulle, sest iseloomud lähevad ühte. Kuid vanemad ei poolda neid, nii tihti, öeldes: „See pole sinu naine!“ Vahe seisab selles, nagu iga vaimel inimesel, kes ei poolda nüüdset moodi (aja sammu). Mis teha? Teen ise, mis küll teeksin, kuid olen teistele annud nõu. Palun, tehke seda nüüd ka teised! Iseäranis õnnemugu, palun teid, avaldage — jään ootama! Tehke seda ka isiklikult kirjateel, kui mitte ei soovi seda kehe kaudu.

J u k k y - J a c k y.

Kas vabaabiellu on parem?

Olen abiellu ja saan 24 aastat vanaks. Oma mehe ja eluga pole ma rahul. Põhjus — vaesus, mis kõiksuguseid pahandusi majja tekitab... Mees on minust palju vanem, ja meie elu lähe kuidagi kokku. Mees on elust väsinud ja kõigi vaimliste tuvide vastu osavõtmata. Mina aga olen elava loomuga inimene, tahan kõigest osa võtta, ikka edasi kõrgemale püüda ja paremust otsida, tahaksin meestega üheõiguslase olla, rõõmsasti elada, tahaksin, et mees mind õrnasti armastaks ja austaks.

Oma mehele pole ma truudust murdnud ja tahan ikka truus jääda, kuni ühes elame, kuigi vabaarmastuse pooldaja olen.

Põhjus, miks ma vabaarmastust paremaks pean, on see, et ühesugused õigused mehe ja naise vahel neid leplikumaks teevad, nende vahel rohkem vastastikkü austamist ja armastust on. Laulatatud mees tunneb naise kui enese orja olevat, kellega tal õigus on nii talitada, kuidas tahab.

Helene — Haapsalust.

Kas võib olla väljaveateid nüüdsel moodsal ajajärgul tuleviku suhtes neil, kellel pikk juuks, kes ei tarvita puudrit ega poolda fiirti?

Palju olen kaalutlenud selle üle, ent lõpuks ei tea siiski, millisele seisukohale asuda ja olen jäänud kindlaks oma senistele põhimõtetele.

Oma sõbrannade poolt olen küll kuulnud õige mitmeidki arvamisi, ent

need arvamused ei ole just heakskiitvad. Ühed arvavad, et see olla väiklus ning teised, et see olla lihtsalt vanameelsus. Nemad ei suutvat ka ikka sellest kuidagi aru saada, et kuidas võida küll üks noor titalaps nüüdsel moodsal ajajärgul lasta aastail enesest üle lennata ning mis veel kõige hullem — sel viisil võivat ka vanatüdrukus jääda.

Mis teha siis? Kas võtta nüüd kõik need uuendused kohe käsile, või jääda kindlaks oma senisele seisukohale?

Oleks väga huvitav ja rõõmustav kui just lgp. härrad avaldaksid selle üle oma arvamusi.

Vanameelne naine.

Lese kiri.

Olen lesk. Naise põli oli minul vilets. Mees oli kole tige ja joodik, peksa sain rohkem kui süüa, riistest polnud rääkidagi, kui ise teenida ei suutnud.

Olin noor ja kena, meeldisin esiteks oma mehele väga, mulle tehti suuri töötusi, millest ühtegi ei peetud. Kui kaasavara või raha otsas oli, tuli vihane riid majasse. Mees oli minust tüdimenud, aga minust lahti saada polnud tal kerget; minna ise kartsin ka ära minna, sest ilma naeru ja häbi ei tahtnud ma kannatada.

Kümme aastat nägin seda kolekat piina ja tundsin suurt hirmu ja südamevalu, mis isegi minu tervise riisus.

Siis jõudis mehe surma läbi õnnelik päästmisetund, ja ma sain vabaks. Leinasin kaks aastat, kosisin tervise kui ka hinge poolest. Olin 30 aastat vana, näo poolest veel õige kena, kui ühe enese-vanuse meesterahvaga tutvavaks sain.

Tutvusest kasvas sõprus, sõprusest armastus. Ja seda just ikkas mu piinatud vaim ja purustatud süda.

Nuttes ja õnnest värisedes langesin ta rinnale ja mõtlesin, et veel on ilmas häid ja ausaid mehi olemas.

Aga oh sa rumal naistesugu, kes sa seda usud! Jah, kui ta oli kõik minu vaevaga teenitud margad, minu au ja kõik minu naisterahva hukuse oma kätte saanud ja jalge alla tallanud, siis kiitles veel teiste vastu:

„Oh, küll on naisterahvad lollid! Kui nendega natuke tegemist teed, siis hakkavad nad kohe armastama!“

Aga oma palved, töötused, põlvitamis, vanded, väikesed rahakulud ja muud vaevad, ka isegi pisarad salgavad nad ära... Kui nad eesmärgil on, siis tüdinevad nad sellest isikust varsti ära ja pööravad selja... Ja lähevad jälle uut ohvrit otsima.

Ta lahkus minust lahutuse teel... Nüüd olen kõige suurem meeste-põlgaja, ega usalda mitte ühtegi.

Üsun, kui palju teisi naisterahvaid on minu taolisi olemas. Ühe mees on joodik, teisel suur kaardimängija, kolmandal totakas, neljandal — naistekütt, viiendal — närvihaige, kuusendal kole ihuus, armukade, tige jne. Aga kõigest kõige hullem on see, et neil kõigil üks viga on, mis nende naisi kõige õnnetumaks teeb, on see, et neil kõigil on väljaspool abiellu armulugudega tegemist...

Lesk Leida — Haapsalust.

Vastus „Ehale“ Tartust.

(„Abiehuht“ nr. 6.)

Teie järele peab küll abiellu olema äri, kus armastust ega usaldust mitte küüne väärtki ei ole.

Seadus kaitseb ju ka sarnast naist, kes on osanud mehe viia seadusliku abielluni vast ainult teenistuse puudumisel, ehk selle omamisel, kergema ehu püüdel.

Kas on naine garanteeritud, et mees teda küllastunult enesest ära ei tõuka sellele vaatamata, et seadus teda kaitseb? Kas on vähe lapsi, kes kasvavad üles legaalses abiellus väga viletsatel oludel ja kes ei austa oma vanemaid? Ma usun, et Teie eksite, kui väidate, et vabaabiellu noil põhjusil pole teostatav.

Ma ei abielluks iialgi, kui tundma peaksin, et seadus mulle õigused annab, mida iga sammul nõudma pean. Ma ei tahaks saada iialgi emaks, kui minu lapsest kasvab külm, südameitu olevus, kes isegi oma emale (mõelge ometi!) tunneb õiguse olevat sülitada, ta armastuse pärast, mis ei ole kaitsnud inimeste tehtud seadusest.

Jumalik seadus — armastus — peab ühendama mehe ja naise abi-

ehuks, nimetatagu seda siis vabaks või seaduslikuks.

Usaldus peab olema tugevaks sidemeks abielus, mis ei vaja tuge seaduselt ega avalikult arvamist.

Maarja.

„Margo“ vastuse puhul „Juks Tiivukile“.

(„Abiehuht“ nr. 6.)

Palun, lubatagu mulle paar sõna! Vaat, Teie olete alles esimene tõsine naine siin maa peal, kes leidis, et see sugugi edvistamine ei ole, kui tublisti moodi harrastatakse, ja et süütu puudri ja muude niisuguste vahendite tarvitamine tuleb meeste ja naiste hingede ühe keele rääkimisest. Ja nüüd mõistategi Juks Tiiviku hoopis hukka, et ta moeharastajaid naisi rohkem eelistas kui teisi. Kuid jätsite sootuks kaheks ilma vahele Juks Tiiviku ütelse, „et ka Teie meid, Aadama sugu moe harrastamise, s. t. riidehilpude ja lakkkingade järele hindate ja kaalute.“ Seepärast tundsitegi ennast kesk õigluse templit olevat ja võtsite esimesena kivi, millega Juks Tiiviku pihta sihtisite. Teete alles kena nalja küsimusega: „Mis teeks Juks Tiivik, kui tema ette sada või tuhat vanamoodi rõivini sileda peaga naist ilmiks?“ Iseenesest juba mõista kohutaks niisugune suur summa naisi iga mehe ära, olgu ta siis Juks Tiivik või mõni teine, isegi türgi sultanil oleks nendega peamurdmist. Kuid tingimata oleks niisuguse naistekarja sees mõni niisugune, keda Juks Tiivik surmani ära ei unustaks, kuigi ta küll kõigiti vanamoodi välja näeks.

Oi-oi, Teie eeskujulikud naised! Küll olete Teie meie meeste, selle patuse Aadama soo ees alles hädas! Kord said Teie seelikud niisugused, et Teie kehad pooleldi katmata jäid, — kord niisugused, et sääred ja reied paljad olid, ja nii pidi mõnigi patuse Aadama järeltulija punastama, kui Teie pilku heitis. Ja nüüd! Näüd, sel viimasel ajal, on Teie seelikud nii suured saanud, et nende saba-dele hädatarvilik oleks väikesed vankrikesed alla ehitada, sest muudu oleksite — kõnniteede liivatate suureks pahanduseks, ja nad vaesekesed peaksid nii mitugi kühliseke täit liiva rohkem viskama. Teie tunnete oma seisukorda tõesti raskena ja näete, et ta sarnaneb peatselt tuntud Halbikara Hansu omale. Aga lubage! — Lubage küsida, miks ei saa Teie seelikud kunagi niisugused, et nad parajal mõõdul — keha kataksid, nagu meie hukkamõistetud kehad kaetud on? Miks piir-

nate oma keha moehullustuse tagajärjel, tehke oma tervisele kord kütma — kord kuumaga liiga, suurus-tades oma arenenud maitse üle? Ja miks kadestate selle üle, et meie, mehed, oma juuksed ja habemed ära laseme ajada, nagu seda juba kaua aja eest tegime, kui oma kenad juuksed ära lasksite lõigata ja nüüd kahtsetedes neid pikaks püüate kasvatada? Miks edvistate kadunu Eeva järele, kes arenemata olekus keha ainult viigilehega kattis?

Maranamae Juss.

Vastus „Sügavhinge“.

(„Abiehuht“ nr. 6.)

Teile võib sama vastata üldiselt, mis leiate minu kirjutisest Priidule. Lisan vaid juurde nii palju, et Teie igatsete nähtavasti midagi mitteraatselt olevust. Jah, armas poiss — igatseta ju võib paljugi!

Pole sugugi patt abiellusoleva naisega hingelist sõprust pidada, kuid siiski on see raskelt läbi viidav, iseäranis siis, kui komistate lõpuks armastusele tolle naisega. Ja mis hõkka peale ühe abiellusoleva naisega kui tekib armastus sõprusele liiksaks ja kui abiellulahutus ei ole võimalik? Neil põhjustel on raske ette aimata tagajärgi sarnase sõpruse puhul, olgu see abiellusoleva naisega, või neiuaga — selleks peate ise ennem katseid tegema nii üht, kui teistviisi. Tagajärjed aga ei ole igakord analoogilised nõuandjate näpunäidetega. Frederic Rex.

Vastus „Juks Tiivukile“.

(„Abiehuht“ nr. 6.)

Kui mees jõuab korralikult perekonda ülalpidada — siis on see ülekohus kaaskodanikkude vastu, kui naine kusagil teenib praegusel raskel ajal. See on omajagu kuritegu, mis peaks kas või seadusega karistatav olema, kui mõne suurema palgalise mehe naine kusagil teenib, et „aega surnuks lüüa“ või välismaa siidisukkade ja muude kosmeetiliste tarvete jaoks raha koguda, kuna nii mõnigi nälgib, on hingevaakumisel teenistuse puudusel, ehk vajub põhja. Nii mõnigi inimhing oleks päästetud kui sarnased isikud teenistusest loobuksid ligimese kasuks. Iseasi siis kui väiksepalgalised — (50 kuni 60 kr. kuus) ei jõua perekonda toita. Sel juhtumil ei saa etteheiteid teha naistele, kes väljaspool kodu teenistuskoha peavad, sest pole seegi neile kerget, kuna koduste tööde jaoks teenijat ikkagi ei jõuta palgata. Vähemalt need naised, kellel mehed üle 140 kr. palka saavad, peaksid teenistusest vallandatama. Frederic Rex.

simusi, vaieldi, avaldati omi arvamisi ja vaateid, kuulati aupaklikult direktori vaimustavat kõnet.

Täis kõige paremaid, uhkeid lootusi tuln ma tol õhtul koju.

Möödusid päevad päevade järele, saabus ka minu debüüdi õhtu. Esinesin esmakordselt „Maria Stuardis.“ Astusin üles suure eduga. Selle spektakli üle arvustusi lugedes, sain aru, et „õnnelikku esinemist“ osatakse siin „vääriliselt hinnata.“ Ajakirjandus oli langenud kahte leeri. Ühed tervitasid mind, kui tõusvat tähte, teised pilkasid ja naersid, või lihtsalt, sõimasid mind. Ja iga niisugune tige sõna tundus valusa okkana minu südames, torkis valjult ja valusalt minu enesearmastust. Tundsin, kuidas mu nägu põleb. Tahtejõu pingutusega suutsin vägisi pisaraid tagasi hoida.

Minu juurde lendas muremõtteist koormatud Glama ja küsis:

— Noh, lugesite ju ja tunnete ärevust?! Ja head, hiilgavad arvustused ei rahusta ka teid? Teie viibite täielikult kurjade kallalletungide mulje all. Gurskaja, teie olete veel „roheline!“ Ükski suurim näitleja pole suutnud neist kallalekippumistest kõrvale jääda. Aga kirjanikud, luuletajad, seltskonna tegelased, kas ei ole kibe arvustus neid küllalt mürgitanud? Olete end pühendanud rahvahulga otsustamisele, aga see on — okkiline tee! Kuuluse kena, arooniline pärg hiilgades ja särades kunstniku peas torgib vereni valusalt tema pead. Ainult viletsaid ja andetuid ei sõima keegi.

Tundsin täielikult tema sõnade tõsidust. Kuidas minu puudutatud enesearmastus ei tahtnud selle tõsioluga arvestada.

Häbi oli kusagile ilmuda. Näis, nagu oleks igatiks neid tigeid sõnu lugenud ja teisiti hinnanud kui Glama seda tegi. Ja ennegi allusin ma trükisõna mõjule! „Sõimati läbi, tähendab, — ei maksa vaadata, tähendab, — ei kõlba kuhugi!“

Alik reageeris omal viisil sellel sündmusele.

— Seda sa ootasid! Sind alahinnatakse alla igasuguse andekuse. Tõsi on ju, et teised kiidavad ka, kuid võimule pööratakse harilikult rohkem tähelepanu. Ja kui õiglusta see on! Tundub, et lähen ja virutan neile karvaseile kirjutajale näod sisse.

Palusin Alikut, et ta end mitte minu teatriasjusse ei segaks. Kuid mulle näis, et ka tema isegi suhtus teisiti asjasse ja silmitses mind pettunud silmil.

Terve rida minu ülesastumisi Aleksandri teatris kutsus ellu ajalehtede suure kõmu. Ja mina jõudsin siis targale otsusele: „Kiitusega harjutakse õige kergesti ja ruttu, aga laitusega — mitte kunagi.“ Iga uus tige trükisõna haavas ja ärritas mind ikka rohkem ja rohkem. Hakkasin juba ise oma andekuses

— Sa kirjutad minu ärevuse viina arvele? Asjata! Joon selle pudeli põhjani tühjaks kui sa mulle tött ei avalda.

— Rahustu, mu väiksekene! Sind pannakse juba tähele — sind jälgitakse!

— Ära põikle kõrvale, Alik! Ütle mulle ometi õigust!

— Ma ei või ju hakata siin restorani saalis sulle pihtima! Vahitakse juba niigi meie poole.

— Ja sina oled šokeeritud? Mina, naisterahvas, ei häbene oma armastust, oma kirge... aga sina... sind haavab minu julgus!

— Sinu pärast, mu metskass! Nii-kui-nii muutuvad keeled pikaks, pikemaks, kui seda vaja on.

— Mina naeran nende üle. Sina ja näitelaval! Mul pole peale selle enam midagi tarvis. Kuid see iludus piilub sind kogu oma kirgliste silmadega. Ma ei või, ma ei suuda seda rohkem välja kannatada. Ma jooksen ta juurde ja viskan kõik oma viina talle näkku.

— Maaral! Mõtle ometi!

— Kui kardad skandaali, sõidame kohe koju.

— Kuid, Maara, oota veidi, sinu spargelid pole veel lauale toodud!

Ah! pahvatas Maara valju häälega naerma. — Mis mõtlevad teenijad nüüd? Valeta neile midagi!

— Maara, see pole sugugi ilus! Ei oleks sinust seda uskunud! Küsin kohe arve — ja sõidame ära.

— Ei taha enam minutitki oodata.

Selvin kehitas õlgu ja tõustus.

7.

— Alik, oled sa minu peale pahane?

— Mitte seda, Maara. Meie andsime täna põhjust tühjajuttudele... Ja see on mulle valus.

— Väga palju tähtsust annad sa välimusele. Sa oled argpüks! Värised aunimede, oma kõrge seisuse ja hiilgava mundri pärast. Sa unistad karjäärist!

— Muidugi unistan sellest. Noorest east saadik, sest ajast arvates, kui minu hea isa nime hävitasid „näitelava inimesed“ on minul kohuseks meie endist kuulsat nime väärilisele kõrgusele tõsta. Ja ma loodan seda ülesannet täita!

Nagu maa all kasvab Maara ees noor, väike husaar üles. Uue, seni tundmata tulukesena põlesid tema suured silmad. Näis, nagu oleksid kuristiku tumedad jooned nende vahele tekkinud. Ja esimest korda sähvas Maaral peast läbi hirmutunne, et ta võiks kuidagi oma armsama kaotada.

Ja see suur naisterahvas, Maara, kes toredat toalettleiti kandis, langes väikse husaari jalge ette. Ta haaras tema üm-

119

Sirelite õilsengul.

Taas suudlen sind...
Pühub näkku õrna kevadhõngu, tasa, tasa...
Sahistab õrn tuulehiil sirelioksis...
Meie peade kohal paistab kollane täiskuu selges kevadöö
taevas — meile kahele... — — —
Taas suudlen sind...
Rännates läbi sünge sügispori, läbi röske, rusuva, halli sügis-
adu, rännates läbi karge talvekülma, läbi viletsuste ning raskuste,
ei unustanud ma iial sind...
Sa seisid noil ajal ideaalina, kättesaamatuna, süütuna ning
puhtana mu hinges...
Rehmisin kahel hael raskusi teelt, komistusid, kuid ei kukku-
nud, sest minu ideaaliks olid ainult sina...
Taas suudlen ja kallistan sind...
Avasüli tormasin sinu poole, avakäsi saavutisin su...
Olen joobunud õnnest — nüüd ometi oled sa minu...
Nüüd, kevadel, mil õitseb armastuse ning nooruse sümbol —
nüüd mil õitseb valge sirel...
Taas suudlen sind! Taas kallistan sind!
Oled sa minuga õnnelik, kallim? Armastad sa mind? Miks
sa ei vasta?...
Mul on rinnas valgeis õites sirelioks, mille äsja kinnitasid
sina sinna, ning omalegi surusid ühe neist südamele...
Aga miks sa ei vasta, kallim? Ei armasta sa mind, oled sa
mind hüljanud?...
Ta põimib oma valged käed ümber kaela mulle — taas suud-
leme ning kallistame.
Ta kirsihuuled sosistavad: Olen sinu igavesti... armastan
sind!... — — —
See helge kevadöö sirelites kuulub meile — kahele! — — —
Siis tuli sügis...
Siis tuhmus armastus...
Kaotasid hingest su... Armastus mattus sügispori, kadus
kargesse talvekülma, et kord tõusta jälle siis, kui õitseb valge
sirel...

Voldemar Kellamov.

Õiguse kaalukojast.

Karistatud keelepeks.
Oeldakse, et nendeks, kes peksa-
vad keelt ja levitavad laimujutte osi-
tada tavaliselt vanad naised. Aga,
mõnelegi teisele selline teguviis voo-
ras pole, tõendab too lugu, mis algab
üks rida alamaal.
Amalie L. ja Aliide K., kaks noort
prouakest, kelle aastaid seljataga
napilt kakskümmend, on ühe maja
elanikud. Aga nagu paljud teised
naised, ei või öelda nemadki, et nen-
de vahel hea oleks.
Nagu kaks vihat punetat kuk-
ke seisavad nad kohtulaua ees. aru-
tades asju, mis pole kohased neile,
kes alles enne jõulu abielusadamasse
purjetasid. Millest tuli kahe kord nii
hea sõbranna vahel tekkinud, ei tea,
kuid praegu süüdistab Amalie Alii-
det laimamises.
Aliide rääkivat, et tema, Amalie,
meestega mööda kõrtse ringi ajavat,
oma meest vahetpidamata petvat
küll kodus ning väljas ja muidugi
tegevat tükk, mis rohkem kui hä-
bistab.
Aliide ei eita, et ta selliseid jutte
rääkinud. See kõik olevat puhas tõs-
si. Amalie mees käivat vahete-
vahel oösel töö ja siis hulkuvat Ama-
lie ise ka alati ööd läbi väljas. Või
unustavat jälle kodus kuuenda kazu.
Ühel õhtul koputamata Amalie tuppa
astudes, näinud ta ise, kui see ühe
oma endise austajaga olnud voodis
teki all...
Kuna aga Aliide oma sõnu mil-
legagi tõestada ei suuda, karistab
tada rahukohtunik 2-nädalase are-
stiga, nii et noor prouake kevade-
pühad vist vangla müüride vahel
mööda peab saatma.
Võõras raha.
Rodion Kihu, 21-aastane kingse-
pa sell, evib pealinna „kraade-noor-
te“ hulgas väga tuntud nime, olles
üks agaramaid peopoisse. Ent tuntud
nime evib tema ka politsei ja koh-
tunikurjades, kuna sel poisil on ka
harjumuseks kätt võõra vara järele
sirutada.
Kaks korda varem on ta kohtu
poolt karistatud, istudes praegu kinni
oma „peodaami“ rahakoti varguse
pärast, millest rääkisime alles eel-
mises lehes. Ent nüüd on ta jälle
kohtus.
Elades koos Karl Parikuga, kel-
lele vahete-vahel postiteel saadeti
Tartust raha, on R. Kihu võõra nime
all ise selle raha ilma P. teadmata
vastu võtnud. Ta pole ka raha P-le
üle andnud, vaid omale jätnud, mil-
lepärast ka süüdistus tõstetud.
R. Kihu ennast süüdi ei tunnista,
seletades, et tal oli P-lt luba raha
väljavõtmiseks. Raha olla ta kao-
tanud ja polla seda ka sellepärast
K. Parikule edasi anda saanud.
Kuna aga juurduse materjal teist-
sugust keelt kõneleb, leiab kohtunik
R. Kihu süü tõestatud olevat ja ka-
ristab teda § 174 p. 2 põhjal 2-kuuse
vangistusega.
**„See läheb teile kalliks
maksma!“**
Kui tervishoiu revident Ernst Sel-
ge ühte lihakauplusesse astus, nägi
ta seal tembeldamata vasikalilla ja
nõudis, et see viiakse tapamajja jä-
rele vaatusele.
Kaupmees ei tahtnud sellest kuul-
dagi, seletades, et liha on tembeldat-
ud, kuid vihm on paraku templi
värvi ära pesinud.
Kui E. Selge ikka oma nõudmise
juurde jäi, lausus kaupmees:
„Küll me vaatame!.. See läheb
teile kalliks maksma!“
E. Selge leidis, et nende sõna-
dega on tema kui ametniku au teota-
tud ja andis asja kohtusse.
Kaebealuse volinik leiab kaebuse
olevat põhjendamatat. Küll me vaa-
tame olla öeldud ses mõttes, et vaa-
tame siis pealegi liha järele. (See,
mis E. Selgele aga kalliks maksma
läheb on liha tapamajja viimine ja
sealt tagasitoomine.)
Ka kohtunik leiab selle seletuse
usutava olevat ja mõistab kaebe-
aluse õigeks.

Tants ja mood

Tantsuõpetaja prof. S. Insarov.

Tantsud, nagu moodki, muutu-
vad alalõpmata ja mängivad naiste-
rahva elus üht peaosat. Sellepärast,
et osata õieti tantsida, vaja
alati jälgida uute tantsude stiili ja
tantsu tunde. Ainult osava ja vilu-
nud tantsuõpetaja juhatusel võib
õppida õieti, kenasti ja kergesti
tantsima. Ses suhtes võib vaadata
tantsu kui spordi või võimlemise
peale, mida vaja võimalikult sage-
damini harjutada.
Meie ajal on tants igale daamile
tarviliseks osaks tema igapäevases
jaotuses kujunenud. Iga elegantne
daam, kes soovib end näidata,

peab oskama hästi ja ilusti tant-
sida.

Tants arendab naisel graatsiat,
painduvust, kergust liigutuses, kas-
vatab ilusaid maneere, ühe sõna-
ga, annab kõik, mis talle tarvilik.
Vaja meeles pidada, et tants on
inimestega parimaks tutvumise ja
lähikäimise vahendiks.
Omades ilusa tualeti ühendus-
ses kerge, ilusate ja painduvate
kehaliigutustega, tõmbab naiste-
rahvas ikka rohkem ja rohkem tä-
helepanu enesele, ja ühenduses
sellega aitab kaasa oma edule
seltskonnas.
Tantsu ajal peab naisterahvas
meels pidama, et palju silmi jäl-
givad kõik tema liigutusi. Selle-

Voldemar Kellamov.

Perekondlikke teateid.

Koos esimeste eelkevadiste tuul-
tega on alustanud oma elurada ja
ristitud:

Helve Anton; Kaljo Kosk; Ivo
Luuk; Jutta Leis; Kaljo Pavlov; Olav
Ritter; Kaljo Svonkov; Allan Ed-
mund Kasik; Oilme Tanilov; Ella
Reinberg; Johannes Johanson; Jaan
Kurgvel; Endel Russ; Theodor Ha-
nemann; Lydia Tamberg; Saima Rei-
jo; Elmar Uulmann.

Nagu linnukesed kevadel on ot-
sustanud koos ühist pesakest ehitat-
ma hakata järgmised paarid, kelle
kihluseid peeti möödunud nä-
dalal:

Ferdinand Enok-Annik ja Anna
Luisk; Alfred Okermann ja Elviine
Vagol; Helmut Rosenvelt ja Johan-
na Tamtik; Aleksander Adams ja
Anna Venakamar; Osvald Kõuson ja
Fanny Luther; Aleksander Martin-
son ja Alma Juliane Rünk; Victor
Johannes Rattasepp ja Alide Vilhel-
mine Kuusik; Richard Maamägi ja
Alma Sophilie Tiil; Vladimir Trei ja
Anna Villig; Voldemar Steinberg ja
Ernestine Elisabet Jüris; Jaan Proos
ja Julie Ever; Friedrich Land ja Me-
ta Aksenia Kalme.

On töötanud üksteisele igavest
truudust ja armastust, seistes õnnel-
likkudena altari ees:

August Lagle ja Korneelia Klug;
Voldemar Lemmegas ja Hilda
Kuuskmann; Hans Luugenberg ja Er-
nestine Rosalie Kedder; August Värk
ja Alide Nabi; Johannes Loik ja Oil-
me Lõpp; Eduard Pent ja Alice Beat-
rice Berring; Evald Mägi ja Elvine
Frimann; Johannes Arro ja Alice
Hermine Kinkar; Julius Trubok ja
Lilli Auguste Miller; Jüri Espe ja
Elisabeth Tedder.

Ja enne kui saabus kevad, sän-
gitati mulda:

Alide Johanson 43 a.; Johannes
Johanson 50 a.; Frieda Schmiede-
berg 29 a.; Laine Käba 13 a.; Hans
Suurallik 86 a.; Eugenie Konnist 29
a.; Emilie Johanna Päss 23 a.; Lee-
nu Meinvald 71 a.; Johann Plaas-
mann 71 a.; Marie Pill 39 a.; Juula
Ausmann 66 a.; Liisa Luther 47 a.;
Voldemar Rukholm 30 a.; Mart Värk
62 a.; Luule Raamat 6 k.; Dagmar
Natalie Elisabeth Tross 38 a.

Tantsuõpetaja prof. S. Insarov.

pärast vaja teada põhireeglit: kes
end hästi üleval peab, see
ka ilusti tantsib. Eriti tuleb
tähelepanu juhtida miimikale ja
oma näoilmele.

Ilus ruum, hea muusika ja ele-
gantne tualett, ühenduses kerge
tantsuga, pakuvad naisterahvale
suurt lõbu, mida võib tantsust
saavutada.

Nõnda siis, kui naisterahvas ta-
hab edu saavutada, peab ta peale
ilusa tualeti veel oskama hästi ja
ilusti tantsida. Seda kõike võib
saavutada ainult õppimise ja prak-
tika teel.

Sellepärast, õppige ja tantsige
hästi, siis saavutate elus edu!..

Alias Markuse Ringhääling.

No peab ütleva, need Mulgimaa
mehed on ikka ühed revolutsioonilise-
sed onkud küll... Ammu see oli,
mil tegid teised oma kurikuula „la-
puaga“ hirmsat müdinat — nüüd
tahtvat teised oma kinodel uksi kin-
ni lüüa! Härrad mulgid tegevat „ita-
lia streiki.“ Kinoomanikud kardavad
ikka koledasti oma elu eest, Vaat',
nagu te, kallid kaaskodanikud, olete
ajalehist lugenud, et omal ajal, mil
Saksamaal, kinodes, näidati filmi
„Läänerindel muutuseta“, tegid seal-
sed revolutsioonilised onkid hiigla-
maa lamenti. Noh, eks mulgid ole
kah Eestis ühed revolutsioonilised
saksad, ning kinoomanikudel on kül-
lalt põhjust karta oma elu ning ki-
node olemasolu eest — vaat', kui
tuleb korraga Viljandisse „Läänerin-
del muutuseta“, teevad mulgid kõik
Viljandi kinod eranditult pulbriks(!)

Viimasel ajal on ka revolutsioonilise-
ks onkuks muutunud Viljandimaa
jumala-järgmine mees, härra välis-
te asjade exminister Jaan Lattik.
Muudki praalib teine riigikogus, mis
kole kohe. Isegi riigikogu esimehele
tunduvad pastori-härra sõnad tei-
nekord liiana, ning ta on sun-
nitud tolele pühale mehele kristli-
kust erakonnast märkuse tegema, ol-
les teadlik, et vanajumal ta peale
surma jälle pulga võrra põrgu poo-
le asetab... (Vastuturikas amet sel
riigikogu esimehel ikka!)

Niisama tahtvat Viljandimaa me-
hed oma jaoskonna ämmaemandat
ametist vallandada, sest sedasorti
ametnikku pole praegusel moodsal
ajal teps mitte tarvis — pealegi kui
tal pole midagi teha!

Ja, ja, egas mulkki ajast tohi maha
jätta...

Mis puutub tollesse „italia strei-
ki“, siis oli see vahepeal Elvas pal-
ju silmapaistvam, kui Viljandis. Vaat',
Elvas töötab juba pikemat aega ki-
no, nimega „Italia“, milles näida-
takse keskpäraseid filme, soolase
hinna eest. Ent vahepeal hakkas
„Italia“ juba ka streikima — li-
gemale kuu aega ei olnud kinost
kuulda ei kippu ega kappu. Ent nüüd
viimaks siiski ilmusid rohelised plak-
katiid kuulutuste postidele — „Kino

„Italia“ — Harold Lloyd sportlase-
na...“

Aga elvalasel nagu polnudki ta
järele nii suurt tarvidust. Filmi sai
näha küll... aga... aga hind oli
tsipa soolane, ja pealeselle oli tal
veel üks väikene viga... Vaat' el-
valane pidi üht filmi kaks korda vaa-
tamas käima, ning igakord muidugi
uue pileti lunastama. Esimesel korral
tulevad ekraanile filmi algus ning
lõpp — ja stopp! Sedapuhku roh-
kem enam ei näe. Teinekord näi-
datakse jälle keskkohta, ilma alguse
ning lõputa ja ongi terve film käes!
(Muud pole ju enam tarviski!).

Teatri seisukohalt vaadatuna on
Elva veidi paremas seisukorras, sest
juba mõningaid aastaid elab Elvas
maestro Leopold Hansen, kellel nüüd
„Vanemuisega“ enam muud suuremat
pistmist pole, kui ainult pensionile
järele minna. Sellevastu aga, eriti
suvekuudel, mil Vapramägi häälsaks
muutub, on isand Hansen esimese-
numbri onkel pidusid kõrraldama, ja
sinna, kus juba Hansen tegev, jook-
sevad inimesed tormi — kulugu ja-
lad või põlvedeni läbi, ning olgu ra-
hakoiti kui õhukene tahes!

Harva vilksab ka Elvasse Draa-
mastudio rändteater. Elvalane loeb
küll suurt punast või sinist tähte-
dega kuulutust, vaatleb üleval äärel
kolmnurgas asuvat virilanaoga va-
nameest, ning juurdleb miks selle alla
teater kahe „a“-ga on trükitud. Aga
niipea, kui näeb, et näidandiks pole
„Mikumärdi“, sülitab tubli lõrtsu
vastu restorani värvatutla ning
võtub minema — sihukes on meil-
gi näta külland, aa meil oo viil een-
kavan päale näedemängu muud kah,
nigu tands ja...

Olgugi, et tolles Draamastudio
poolt ettekantavas näidendis esine-
vad samad näitlejad, kes „Mikumär-
diski“, kuid elvalane ei pane neile
suuremat rõhku, paremal juhul jätab
nad koguni kahesilma vahele.

Aga niipea, kui tuleb „Mikumär-
di“ või mõni muu jant, maestro Han-
seni kaastegevusel, siis hoia armas
taevas, seda vaest pitsimeeste peo-
saalikest ikka, et rahvas teda lõhki
ei aja — siis on ju enam kui kin-
des, et no nalla saap! Ja tõsi, nalla
saap kas vai nabani!...

Alias Markus.

Mõndasugusi.

Naiste riik.

Igalpool maailmas on enamjagu
meeste ülivõim ja valitsus maksmas.
Kuid harva leidub ka sarnaseid koha-
te, kus naides meeste võimu ei tun-
nusta. Üheks sarnaseks kohaks on
Sumatra saar. Seal on kõik võim
naiste käes.

Harilikult idamaa mitmenaisepida-
mise asemel talitatakse seal hoopis
vastupidises suunas. Sumatras võib
iga naine endal niipalju mehi pidada,
kui soovib, kusjuures naine ja tema
mehed elavad eraldi. Lapsed on üks-
teistest täiesti eraldatud, kusjuures
ükski laps oma isa ei tohi teada.

Elekter unerohu asemel.

Ameerika professor Johannes
Verneril on korda läinud elektrivoo-
lu abil kunstlikku unu tekitada, mis
inimese organismile sama rahustavalt
ja kosutavalt mõjub nagu loomulik
unig. Professor Verner paneb oma
leiduse abil need inimesed kunstlikult
magama, kes muidu unepuuduse all
kannatavad.

Haigel aetakse pea paljaks, pähe
pannakse metall plate, millest traat
läbi käib. Traadi üks ots on ühenda-
tud elektripatareiga, aga teine —
haige seljaga. Elektrivoolu tekkimise
ajal läheb haige esmalt rahutuks,
teeb krampilikke ja närviisi liigutusi,
kuid uinub varsti üsna rahulikult ma-
gama.

Magamine kestab ainult seni, kui
elektrivool töötab. Niipea kui aga
elektrivool katkestatakse, ärkab haige
üles. Prof. Verneril poolt leitud ui-
nutamise-aparaat on mõjuv abinõu,
sest selle tarvitamisel on võimalik
kõiki inimesi magama panna.

Sellest võib järeldada et elekter
mõjub ka unerohuna seal, kus ükski
teine unerohi enam ei mõju. Argas-
tes tumbe haige enese täiesti värs-
ke ja kosunud olevat. Mingisuguseid
tasakaalu rikkeid ja korratusi see
abinõu inimese organismis välja ei
kutsu. Ja sellepärast ei ole sugugi
tarvis karta, nagu oleks ta tervisele
kahjulik.

Anekdoote.

KOHTU-URIMINE.

Kusagil oli roim toime pandud ja
asja uurimisele sõitis kohtu-uuri-
ja ühes oma sekretäriaga. Toimetati ha-
rilikku ülevaltust ja läbiotsimist.
Uuriia vaatas asju ja sekretär pro-
tokolleeris. Kapist leiti veinipudel
veiniga.

Kohtu-uuriija (pudelit hoides): „Ka-
pist on leitud pudel — vist vei-
niga.“

Sekretär: „Milline sort?“
Kohtu-uuriija: „Ja — ja, see on
ülitähis! Peab katsuma, mis pudel
sisaldab.“

Sekretär: „Muidugi teada, asja
selgitamiseks võib see väga tähtis
olla.“

Tehakse naps.
Kohtu-uuriija: „Portvein!“
Sekretär (valab ja maitseb): „Ma-
deira!“

Kohtu-uuriija: „Nagu näha, ei ole
teie, härra sekretär, küllalt asja-
tundlik veini sortides.“ Pistab uue
napsi. „Ei — on portvein!“

Sekretär: „Teie eksite, härra uuri-
ija, see eht madeira! Ta ei ole su-
gugi halvem kui portvein!“

Kohtu-uuriija: „Ei — ei, portveini
ja madeira vahe on kohe tunda!“

Sekretär: „Katsuge ometi, see on
eht madeira.“

Kohtu-uuriija: „Ei — ei, see on
odav portvein!“

Vaieluse ajal kuivab pudelist vein
ära, jääb kätte tühi pudel.

Sekretär: „Kuidas käsete proto-
kolleerida, kas portvein või ma-
deira?“

Kohtu-uuriija: „Kõige pealt peab
protokollit tõe vastama. Kirjutage:
kapist leiti tühi pudel ja kõige vae-
va peale vaatamata ei saadud kind-
laks teha, mis pudelis oli olnud.“

KATSU ENNE!

Ema: „Karl, ma nägin juba jälle,
et sa kassi piinasid. Pane tähele,
kui sa edaspidi veel kassi karvust
rebid, kison ma sind juuksist. Kui
sa kassi lööd, saad ka minu käest!“

Karl: „Oleme rääkinud! Edaspidi
tõmban kassi ainult sabast. Katsu
siis ka minul sabast tõmmata!“

MIDAGI ON.

Väike poiss õngitseb kahu. Keegi
isand vaatab kaua seda pealt ja
küsub: „Mis sa teed seal väike
poiss?“

Poiss: „Püüan kalu!“

Isand: „On sul ka siis midagi?“

Poiss: „Jah on!“

Isand: „Mida siis?“

Poiss: „Kannatust!“

Poollelipüगतud pea.

Madis Känd elas oma pool ehk maal. Siis aga tuli linna. Linnas, vaadake, jäi ta tööta. Madis pole ehkki tööta logelenud, ja nüüd peab siis tema ka selle tüki läbi tegema. Ega midagi, Madis leiab tööd: ta hakkab huudi tegema. Teenib küll vähe, aga mis peasi — ta pole tööta.

Täna, ütlemine, käib Madis jälle huudi pakkumas. Läheb juukselõikuse ärisse. Jääb ukse juurde seisma. Vaatab uudishimulikult suuri peegleid. Uhe sõnaga, kentsakas värv siin kõik! Madis liigutab suud (luua pakkumise on ta unustanud) ja vaatab, kuidas peeglitest teevad kolm-neli Madist sedasama.

Preili käsib toolile istuda. Noh, eks või istuda, jalad juba väsinud sellest tampimisest.

Madis istub toolile ja vahib ikka suurde peeglisse, ega pane tähelegi, kuidas pannakse kaela ümber valge riie.

Korrage, vaadake, tunneb, et miski läheb mahedalt nagistades üle pea.

„Kuulge, preili, te lõikate mu juukseid või?“ küsib.

„Arge kartke, ega ma kõrvu ei lõika!“ vastab preili. „Soovite habet kah ajada?“ Kannatage, sellega on aega!“ ütleb ja nagistab edasi.

„Kuulge, preili, ärge nüüd juukseid lõigake!“ ja Madisele tuleb meelde ta siiajuukse põhjus. „Kas luude soovite?“

Preili vastab: „Ei taha!“ ja laseb edasi. Madis mõtleb, mis nüüd peale ha-

kata. „Kas raba ka selle eest võtate?“

„Jah, küsida.“

„Siis ütlen: jätke juba järgi! Eit lõikab mul ise.“

Ta püüab toolilt üles rabada.

„Olge paigal: muidu võin kõrva lõigata!“ hädaldab juukselõikaja preili. „Kuulge, ma võtan lõikuse ette kolm luuda!“

Madis kargab seda kuuldes püsti. Preilil lendab masin põrandale. Kolm luuda, ütlemine selle tegemisega läheb pool päeva! Siia juurde on viitsa toomine metsast kah arvatud. Ja pool päevast teenistust juukselõikamise ette! Seda ei või! Eit lõikab ise kääridega. Ilma rahata. Ta viskab valge riide kaelast põrandale, kah-mab mütsi pähe ja tuleb uksest välja. Peljaks püगतud pea pool tundub veidrana. Isegi vihutama hakkab. Südametäiega viskab luuapundi selga. Sülitab nagu meele lahutuseks lirtsti! suure plaraka trepile ning kombib kodu poole.

Eit lõigaku allesjäänud juuksed maha! Muidu ei saa mütsigi peast võtta. Ja inimesi on ka ju tarvis teretada!

Seda teab Madis: vanasti, vaadake, lõigati Siberi vangidel pool pead paljaks. Ega tema, Madis Känd, vang pole! (Tööpuuduse ajal luua mütsi ja küll!) Ega midagi, eit lõigaku allesjäänud juuksed kääridega maha! Jäävad küll natuke pikemaks, aga — see ei paista ikka nii silma. Eks nad kasva jälle!

A. Luhtsee.

Kus viita aega?

Tallinna teatrites mängitakse:

ESTONIAS: Pühap. 29. märtsil kl. 2.30 p. l. P. Abrahami operett „Viktooria ja ta hussar“, õhtul kell 7.30 Paul Pinna tuluõhtu puhul esietenduseks H. Mahner-Monsi tujuküllane naljamäng „Poliitika.“ Esmasp. 30. skp. kell 7.30 õht. Itaalia ooperi viiendaks külskõiguetenduseks G. Puccini ooper „Tosca“, teisip. kell 7.30 kuueandaks külskõiguetenduseks G. Verdi ooper „Rigoletto.“

TOOLISTEATRIS: Pühapäeval 29. märtsil kell 7.30 õhtul esietenduseks Karl Ast-Rumori romantiline draama „Velge naine.“

AVALIK RAADIOOHTU. Pühapäeval 29. märtsil kell 7.30 õhtul korraldatakse 16. avalik raadioohtu, mis sel hooajal vist ühtlasi viimaseks jääb. Muusikalisel osas esineb ringhäälingu orkester dir. A. Krulli juhatusel, esimene Eesti haval-trio, 6-aastane imelaps, noor viiulivirtuoos, bariton V. Veigart j. t.

Sõnalises osas kannavad ette „hallomees“ F. Moor ja „Estonia parimad draamanäitlejad H. Gleser ja S. Lipp rohkelt humoreske ning dialooge, nii et see õhtu kõigiti tujuküllaseks töötab kujuneda. Õhtu peetakse „Estonia“ Siniises saalis. Pääsmete hinnad 50 ja 25 senti.

Kinodes näeme:

GLORIA-PALACE: 10-jalaline helioperett „Heidelbergi üliõpilaste laul“ publiku lemmikute Willy Forsti, Betty Birdi j. t. peaosas. Peale selle veel mitmekesine lisaeeskava.

REKORDIS jookseb Itaalia film, ajalooline armuromaan „Beatrice Cenci“ tuntud Itaalia näitlejatega peaosas. Lisaks grotesk.

MODERNIS näeme uusimat Eesti kultuurfilmi „Kas tunned maad...“

milles kaastegevad „Vanemuise“ tuntud näitlejad A. Vaino, F. Pettai, V. Kurg, O. Lipp j. t. ning Gerd Neggo tantsugrupp. Teiseks helifilm „Lady Grosby kuritegu“, milles peaosas nimetas Saksa näitlejanna Charlotte Ander.

GRAND MARINAS esimeseks 12-jaloline draama „Surmasõit“ Mary Briani ja Richard Arleniga. Teiseks Richard Dix filmis „Kättemaksu tund“. Laval divertissement, mille kandvama osa moodustavad Tamara Becki ballettstuuuio parimad õpilased eesotsas Mira Miraldaga.

ENDLAS Mady Christians j. t. tujuküllases farsis „Minu õde ja mina“. Teiseks seiklusfilm „Indiaanlase veri.“

BI-BA-BOS koos lisaeeskavaga lõbusatujuline fars „Armastuse ja õnne saar“, milles peosis Jeanette MacDonald, James Hall, William Austin ja teised.

SKANDIAS esineb iludus Billie Dove draamas „Elust mürgitatud.“ Teiseks fars „Revüüneiu seiklused.“

FORUMIS näeme Grete Theimiri ja Willy Forsti helioperetis „2 südant 3/4 taktis.“ Lisaks heligrotesk.

KUNGLAS esineb Olga Tšehova draamas „Vallalise ema saatust.“ Teiseks fars „Sõduri uhkus“ Georg O'Brieniga.

AMORIS esimeseks fars „Delikatessid“ Harri Liedke ja Ernst Verebega, teiseks draama „Leitud lind“ Camilla Horniga.

ASTRAS jookseb fars „Hurmav saar“. Teiseks draama „Näitlejanna karjäär“ Esther Ralstoni ja Neil Hamiltoniga.

DIANAS esimeseks draama „Venäa armastuse ohver“ Cary Cooperiga, teiseks Dina Gralla farsis „Eva kasukamantli.“

SKALAS draamad „Naine kuristiku äärel“ ja „Laviin.“

ARSIS John Gilbert draamas „Kasaka armastus“. Teiseks seiklusfilm.

Selsamajäänud kirjad,

„Rosalie“ — 2, „Leili“ — 3, „Hingeline sõber“ — 4, „Sügavhing“ — 2, „Tervis ja jõud“ — 4, „Eluseltsiline“ — 2, „Igatsus 34“ — 4, „Hilde 30“ — 2, „Täis tuld“ — 1, „Ei kahetse“ — 1, „Boris Roman“ — 1, „Luule 20“ — 1, „Blond 26“ — 1, „Lillian“ — 1, „Otsin sõpra“ — 1, „Kevade unistus“ — 1.

Ristsõnade hindmõistatus Nr. 2. lahendus.

Vasakult paremale: 1. Aas; 3. Kuu; 5. La; 7. Armastus; 9. Mutt; 12. Eit; 13. Aur; 14. Rix; 15. Utt; 18. Jaan; 19. Aalandik; 22. Eit; 23. Aus.

Ülalt alla: 2. Aer; 4. Udu; 5. Laul; 6. Aste; 7. Ameerika; 8. Suurtükk; 10. Piir; 11. Nutt; 13. Aur; 16. Sant; 17. Ladu; 18. Ja; 20. Lai; 21. Ihu.

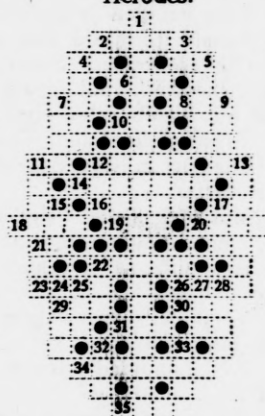
Oiged lahendused saatsid: H. Kuusik, Ernst Ots, Selma Krippe, E.

Veber, Hilda Girobaum, Johanna Vaher, Vold. Lepper, Arno ja Heini — Tallinnast; Evald Albrecht — Vabast; L. Karu — Valgust; M. Tomberg — Pärnust; Rinde-Villu — Koplist; Hilda Käsper — Järva-Jaani; J. Feldmann — Haapsalust; O. Norden — Tartust; H. Ketter — Türit; Chypre — Mustveest; Selter — Aluperest.

Oieti lahendajaist said M. Tomberg — Pärnust, H. Girobaum ja E. Albrecht — Tallinnast igauks ühe maksuta kuulutuse ja S. Krippe — Tallinnast ühe aastakäigu „Abieculi.“

Hindmõistatus Nr. 3.

Ristile lõõdetud sõnad, Herodes.

Ülalt alla: 1. Soovime oma lugejaile...; 2. Noot; 3. Jälle noot; 4. Loom, keda näeme pühade kaardidel; 5. Püha naine; 7. Linnaserv; 9. Värvitakse pühadeks; 11. Karvade kaetud; 12. Koht, kus Jeesus surmasti; 15. Vanaaegne naise nimi; 17. Kõrgem suhu; 24. Väike oja; 25. Vööramaise päritoluga loom; 27. Vaat; 28. Arv; 32. Vald Harjumaal; 35. Mitte vana.

Vasakult paremale: 2. On igas sepiokas; 4. Jaatav sõna; 6. Perekoma liige, laste õnnepäike, kes väikseid pühadeks kunagi ei unusta; 7. Lind; 8. Jätav järele haava; 10. Ei puudu pühadelaul; 12. Kõrgem seisus; 14. Linn Eestis; 16. Mitte aeglane; 18. Vene päritoluga mehe nimi; 21. Hüie valu puhul; 22. Toodi vanasti jumalaile; 23. Rohkem; 26. Lind, kelle poole pöörduvad pühade puhul silmad; 29. Sõna, millega Jeesus ristis leiba, mida ta enne vangistust jüngerite andis; 30. Kasvab silmale; 31. Lühendatud mehe nimi; 34. Koht, kus enne pühakäike segeli; 35. On õhtul.

Oieti lahendajaile loositakse 9. aprillil 5 maksuta kuulutuse võimalust.

Vastutav toimetaja ja väljaandja A. Jürisson.

„Estotrikk“, Tallinn, S. Karja t. 8

PURJUS KASKJALG.

Leitnant kavatses sünnipäevaks pidustust korraldada ja läks sisseoste korraldama, kuid kaotas rahakoti ühes rahaga... Mis teha? Hea nõu aita! Kutsub kaskjala:

„Juhani!“

„Mida käsite?“

„Homme on mul sünnipäev...“

„Soovin õnne sünnipäevaks!“

„Vait ja kuula! Homme tulevad mul võõrad, kutsun sind laua juurde ja käsen sind suupisted lauale tuua. Sa vastad, et koerad sõid ära.“

„Kuulen, saan aru!“

„Siis käsen viina tuua. Sa vastad, et korskisid liig kõvasti ja pudelid lõhkisid. Siis sõiman su läbi ja käsen kutsuda kõõgitudruku. Sa vastad: „Läks ära koju, ema juurde!“

„Sain aru, teen kõik täpisealt.“

„Väga ilus!“

Õhtul koguvad võõrad. Istutakse lauda. Leitnant hüüab kaskjalale, kes tublisti joobnud:

„Juhani!“

„Mida käsite?“

„Too külmad suupisted lauale!“

„Ara lõksid koju — ema juurde —“

„Lollpea! Anna viina!“

„Koerad sõid ära.“

„Ah, sa joomar, sina lakekauss! Või joid viina nahka!.. Kutsu rutu kõõgitudruku siia.“

„Kõvasti korskisin läks lõhki!“

APRILL.

Anni: „Kas tead, mamma, üks võõras härra on meie koolipreili juures? Nad kallistavad ja suudlevad magadistoa!“

Mamma: „On see tõsi, Annikene? Lähen kohe vaatama!“

Anni: „Ara mine, mamma, ma tegin sulle „aprilli!“ See võõras härra on meie oma papa!“

ERAPOOLETU.

Peremees (sulasele): „Kuule Jüri, mispärasst määrid sa leival mõlemad pooled võiga?“

Sulane: „Ma olen erapooletu: mu alumine moka on mulle niisama armas kui pealminegi.“

LABIPAISTEV.

Opetaja: „Kusti, nimeta mulle üks läbipaistev aine!“

Õpilane: „Minu onu.“

Opetaja: „Kuidas nii? Kuidas siis sinu onu läbipaistev on?“

Õpilane: „Oige lihtsalt: tal on rangis jalad!“

Rootsi „Hermes“ ja ilmakuulsaid „Dürkopp“ jalgrattaid soovitab O-Ü. „Systema“ Tallinn, Raekoja pl. 5. Tel. 430-09.

Minu rätsepa töököda

asub nüüd Suur Karja tn. nr. 2,

Võtan vastu igasuguseid tellimisi meesterahvaste riidele.

Töö headuse eest täielik vastutus.

Austusega K. Vidau.

Uuest aastast avatud

Hotel - restoran „HIID“

Suur Pärnu mnt. nr 138, Nõmmel, Kõnetraat 51.

Soojad ja mugavad kabinetid. Kõik alkoholilised joogid. Kõik osava koka juhatusel.

Muusika igal ajal.

Sissesõidu puhul autodele ja hobustele ajakohased ruumid.

Omanik O. Lieders.

BALTI JAAMA RAAMATUKAPIS

saadaval kõiksugu oma- ja välismaa aja- ja kuukirjad. Rikkalik väljavalik igasugustest raamatutest. Uus „Abieculi“ saadaval juba igal reede õhtul.

19 a. tütarlaps, kes aineliselt raskest seisukorras, soovib maale

kohta,

kusagile kauplusesse ehk ka lihtfoole. Kirjad slt. „Kohaotsija“.

Ameerikast sissesõitnud noormees soovib

abielluda

eessti neiuaga. Kirjad slt. „Ilmar“.

Moodsa elu vastupüüdes. „üksijäetud“ keskeline mees, taimetoiitlane, väikse koha, maja ja aia omanik, soovib

tutvust

vaimurikka, tõearmastaja ja lihtsa naisinimesega, et leida rahulikkust elusellist. Kirjutada õige adr. Viimsi posti ag. nõudm. „Tagasi loodusesse“.

28-aastane, meeldiv, hea esinemisega, kuid väga vaene neiu soovib

tutvust

peatset abiellumise mõttes. Pooland endast vanemat ja mehest-hingelist iseloomu — meest. Kirjad slt. „Evelyn Voss“.

Hingeliselt palju kannatanud meeshing, 39 a. vana, soovib tutvuneda

daamidega,

kes tunnevad, et ka mehel hell hing on ja oskavad seda ravitseda. Kirjad slt. kuni 7. aprillini märgiga „Ravitseja“.

Appi!

Kaks maasikat uppumas kevadporri. Kes suudaks neid veel päästa? Vastus igale kirjale. Slit. „Eits“, „Eits“.

Tõsist tutvust

otsib üksik 30 a. poismees abielu mõttes nais-terahvatega maal ehk linnast. Kirjad: Tartu, Rüülli tän. 11. „Kiire“.

tutvuda

samasuguste vallatute noortemeestega. Kirjad slt. „Kolm lõbusat neidu“.

Puuduskannataja noor naisterahvas palub

mingit tööd.

Tunneb hästi majapidamist ja õmblustööd. Kirjad slt. „Tõולה“

majasõbraks.

Kirjad slt. „Kevade unistus“.

Välismaal ja üle Eesti tuntud hiromant astroloog

Maev

isikl. võtab vastu kl. 10-8 iga päev, Väike Tartu m. 2-5. ja pühap kl 1-5. Otsustan saatust ja iseloomu täpselt, kõik sündmused minevikust ja tulevikust.

Preilid,

teiega soovib tutvust 19 a noormees lõbusaks ajaviiteks. Teat. slt. „Noorus“.

P. Põder'i valmisriiete äri

Tallinn, Kullasepa 7. Tel. 429-31.

Suures valikus meeste- ja naisterahva valmisriideid ja tellimiste vastuvõtmine.

Astuge sisse ja veenduge

kauba headuses!

Vaatamine ei kohusta.

Noor lesk,

kes üksinda sammub kevadesse, soovib tutvuda intelligentse huvitava härraga, kes tunneb igavust. Kirjad Tartu, Rüülli t. 11, „1902“.

Preilid, kes sooviks olla sõbraks korralikule vanapoisile? Kirjad slt.

„Vanapoiss üksinda“.